

Tartu Universitet
Det humanistiske og kunstneriske fakultet
Institutt for fremmedspråk og kulturer
Avdeling for skandinavistikk
(Norsk språk og litteratur)

**PROBLEMATISKE SIDER VED INNLÆRIG AV NORSK
FOR ESTISKE STUDENTER**

Bacheloroppgave

Betti Marie Peterson

Hovedveileder: Antonina Kostina, MA

Sideveileder: Øyvind Rangøy, MA

Tartu 2020

INNHALDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	4
1.1. PROBLEMSTILLINGEN OG FORSKNINGSSPØRSMÅL	4
1.2. LITTERATUR	5
2. METODE	6
2.1. INFORMANTER OG MATERIALE	6
2.2. METODE	7
3. TEORI.....	8
3.1. ORD OG ORDKLASSE.....	8
3.1.1. Substantiv.....	9
3.1.2. Determinativ	10
3.1.4. Pronomen.....	12
3.1.5. Verb.....	13
3.1.6. Adverb.....	15
3.1.7. Preposisjon.....	15
3.1.8. Interjeksjoner	16
3.1.9. Konjunksjoner.....	16
3.1.10. Subjunksjoner.....	16
3.2. FRASENIVÅ.....	16
3.3. SETNINGER	17
4. ANALYSE	19
4.1. ORD OG ORDNIVÅ	19
4.1.1. Substantiv og substantivfraser	19
4.1.2. Adjektiv	22
4.1.3. Verb.....	23
4.1.4. Preposisjon.....	25
4.1.5. Personlige pronomener og possessiver.....	26
4.1.6. Bindeord.....	27
4.2. SETNINGER	28
5. DISKUSJON.....	30
6. KONKLUSJON	32

7. EESTIKEELNE RESÜMEE	33
8. KILDER	35
TILLEGG 1: SUBSTANTIV OG SUBSTANTIVFRASER	37
TILLEGG 2: ADJEKTIV	44
TILLEGG 3: VERB.....	46
TILLEGG 4: PREPOSISJON	49
TILLEGG 5: PERSONLIGE PRONOMENER OG POSSESSIVER	53
TILLEGG 6: BINDEORD	54
TILLEGG 7: SETNINGER	56
LIHTLITSENTS LÕPUTÖÖ REPRODUTSEERIMISEKS JA ÜLDSUSELE KÄTTESAADAVAKS TEGEMISEKS	61

1. INNLEDNING

Språkevne er noe som er felles for alle mennesker. Vi bruker tegn og symboler for å kommunisere med andre mennesker, formidle informasjon, uttrykke meninger, ideer osv. Et språk er et system av disse tegnene og symbolene som vi bruker for å meddele oss (Erelt, et al., 2000, p. 18). En forutsetning for språklig informasjonsutveksling er at alle parter i en kommunikasjonssituasjon forstår tegnene de andre bruker, eller med andre ord, at i en kommunikasjonssituasjon må tegn og symboler være konvensjonelle (Språk, NAOB, u.d.). Det finnes mange språk i verden og ethvert av disse språkene har sitt eget vokabular og sin egen grammatikk. Når vi vil kommunisere med mennesker som snakker et annet språk, er vårt eget språk oftest ikke nok og vi behøver også å lære det andre språket, eller i det minste noe ord fra det språket. I dag er de fleste samfunn flerspråklige og sannsynligvis er også antallet av flerspråklige mennesker større enn antallet mennesker som snakker bare ett språk (Cook, 2009, p. 59).

Selv om nesten alle mennesker har lært seg ett språk og temmelig mange kan ett eller flere språk i tillegg til morsmålet sitt, oppfatter vi språklæring som noe nokså vanskelig. Hvor vanskelig det faktisk er kan komme an på mange omstendigheter, for eksempel studenters utdannelsesbakgrunn, morsmål, alder og motivasjon (Lightbown & Spada, 2011, p. 55).

1.1. Problemstillingen og forskningsspørsmål

Formålet med oppgaven er å få fram hvilke gjentatte feil norskstudentene i Skandinavistika avdeling i Universitetet i Tartu gjorde i tekstene sine (tekstene ble skrevet på norskkurset i 2016). Det er viktig å se på hvilke feil er de mest gjennomgående, fordi så kan vi gjøre mer bevisste valg om hva skulle vi fokusere på når vi lærer norsk til estere. Så blir norskundervisningen forhåpentligvis mer effektiv og lettere både for læreren og studentene. Derfor konsentrerer jeg meg om de hyppigste vanskene ved studentenes tekster og vil vise hvordan studentens språkbruk avviker fra normen og nettopp hvilke

feil de gjør. I tillegg til det vil jeg drøfte litt hvor disse feilene kan stamme fra og om det finnes noen metoder for å hjelpe studenter unngå disse feilene.

I denne undersøkelsen stiller jeg følgende spørsmål:

- Hvilke språklige feil gjorde studentene i tekstene sine?
- Hvilke feil er mest gjennomgående?

Jeg vil gjerne også se litt på følgende spørsmål, selv om det innen rammen av en bachelor-oppgave er vanskelig å finne et sikkert svar på dem:

- Hvorfor gjør studentene nettopp disse feilene. Finnes det noen påvirkninger fra studentenes morsmål?

Jeg håper at oppgaven min blir til god hjelp til alle som vil se litt nærmere på hva som er vanskelig ved innlæring av norsk for estiske studenter og få noen anbefalinger om hva kan man gjøre for å hjelpe studentene unngå noen av disse feil.

1.2. Litteratur

Jeg bruker grammatikken *Språkets mønstre*, skrevet av Lars Anders Kulbrandstad (Kulbrandstad, 2005) og artikkelsamlingen «*Kan jeg få ordene dine, lærer*», redigert av A. Hvenekilde og E. Ryen (Hvenekilde & Ryen, 1984) når jeg gjør rede for de norske ordklassene og grammatiske regler. Språkets mønstre skildrer begreper og metoder for å beskrive det grammatiske systemet i et språk og gir en oversikt over språkbygningen i moderne norsk. «*Kan jeg få ordene dine, lærer*» fokuserer på norskundervisning sett fra lærerens perspektiv. Boka inneholder artikler om norsk som andrespråk, språktypologi, grammatiske emner i norsk, norskundervisning i ulike situasjoner, innlæring av nye ord osv. For informasjon om estisk og i noen tilfeller for språk som et universalt system bruker jeg *Eesti keele käsiraamat* skrevet av M. Ereht, T. Ereht og K. Ross (Ereht, et al., 2000) og *Eesti keele grammatika I, morfoloogia ja sõnamoodustus* (Tallinn, 1995), skrevet av M. Ereht et al. (Ereht, et al., 1995) I tillegg til det bruker jeg *Det Norske Akademis Ordbok* (NAOB) når jeg redegjør noen sentrale begreper i teoridelen av denne oppgaven. Jeg bruker varianten av *Det Norske Akademis Ordbok* som er tilgjengelig på nettet i *naob.no*.

2. METODE

Hensikten med denne oppgaven er å se på hvordan estiske studenter tilegner seg norsk morfologi og syntaks. For det analyserer jeg tekster studenter ved avdelingen for skandinavistikk skrev på norskkurset som hjemmelekser. Jeg konsentrerer meg om feil i studentenes tekster. Med å analyse feil oppdager jeg hvilke sider ved norsk morfologi og syntaks er vanskelige for estiske studenter.

Først analyserer jeg studentenes tekster på ord- og frasenivå. Deretter ser jeg også på setningene i sin helhet. For å få en oversikt over feil studentene gjør i sine tekster, innsamler jeg alle feil fra tekstene og ordner dem i kategorier. Kategoriene jeg bruker baserer på norske ordklasser og særpreg ved disse klassene.

2.1. Informanter og materiale

Informantene til denne oppgaven studerer norsk språk og litteratur ved Universitetet i Tartu avdeling for skandinavistikk. Studentene har estisk som morsmål og begynte å studere norsk høsten 2016. Norsk er det første skandinaviske språk de lærer, men studentene har blant annet skaffet seg god kompetanse i engelsk.

Jeg informerte alle informantene om målet med oppgaven, og hvordan tekstene bidrar til oppgaven. I skjemaet for samtykke ga jeg opplysning om hvordan studentenes tekster blir brukt og at alle tekster blir anonyme. Alle informantene ga sitt samtykke til meg å bruke tekstene deres i denne undersøkelsen.

Jeg analyserer den skriftlige performansen til seks studenter. Studentene skrev tekstene som hjemmelektur på norskkurset i høstsemesteret 2016. Norskundervisningen var basert på læreboka *På vei* som har i tillegg til tekstboka ei arbeidsbok. I læreboka *På vei* brukes og læres det radikalt bokmål (Ellingsen & Mac Donald, 2012) som har trekjønnsystem (Kulbrandstad, 2005, pp. 140-141). Begge bøker er inndelt i 16 kapitler. I arbeidsboka finnes det en skriftlig oppgave på slutten av hvert kapittel. Jeg analyserte de elektronisk tilgjengelige tekstene fra og med kapittel 2. For kapittel 4 hadde studentene en annen

oppgave jeg ikke skal analysere, så til sammen har jeg 14 tekster fra seks studenter. Læreren på norskkurset har allerede rettet feil i tekstene på en slik måte at originalteksten beholdes. Feil som ble rettet ble for sin del sjekket av Øyvind Rangøy, en morsmålstaler som har skaffet seg god kompetanse i estisk og har tidligere undervist i norsk.

Tekstene er et godt analysemateriale, fordi de er skrevet gjennom hele norskkurset, fra nivået 0 til A2. I tekstene kan vi godt se utviklingen av studentenes kompetanse i norsk. Fordi tekstene var skrevet som hjemmearbeid, kunne studentene bruke alle tilgjengelige hjelpemidler, for eksempel sine notater fra norsktimer, læreboka og ordbøker.

2.2. Metode

Til sammen gjennomarbeidet jeg 84 tekster (omtrent 16 500 ord). Jeg tok utgangspunkt fra ordklassene i norsk og delte feilene inn i kategorier etter det. Under hver kategori ordnet jeg feilene i grupper etter typer av feil. Slik laget jeg en oversikt over hvilke feil studentene gjorde i tekstene sine og hvor ofte opptrer disse feilene.

Først redegjør jeg for de norske ordklassene og noen sentrale begrep jeg bruker i analysedelen. Deretter foretar jeg en analyse av feil studentene gjør i sine tekster. Så tar jeg utgangspunkt fra resultatene jeg oppnår i analysedelen for å finne fram svarene på forskningsspørsmål jeg stilte i begynnelsen av denne oppgaven.

Det å sammenligne informantenes læringsprosess eller feil en student gjør med andre studentenes feil er ikke tema for denne oppgaven. Hvorfor noen studenter lærer raskere enn andre eller hvorfor visse studenter gjør visse feil er interessante spørsmål, men jeg skal ikke drøfte det i denne oppgaven.

I denne oppgaven har jeg ikke brukt en kontrollgruppe for å sammenligne feil estere gjør med feil til studenter med et annet morsmål. Det er sikkert noe som kunne ha bidratt mye til oppgaven.

3. TEORI

Et språk har en hierarkisk struktur (Erelt, et al., 2000, pp. 18-21). Det betyr at vi bruker elementer fra lavere nivå for å danne bestanddeler som ligger på høyere nivå. For eksempel kan vi bruke fonemer for å danne et ord og for sin del bruke ord for å forme en frase og deretter sammenstille en setning med disse frasene. (Erelt, et al., 2000, pp. 19-20) Derfor er det viktig å se også på lavere nivåer når vi analyserer ethvert språknivå – alle elementer av et språk er forbundet.

Jeg skal først redegjøre for de ordklassene som finnes i norsk. Deretter skal jeg se litt nærmere på setningsstrukturen i norsk.

3.1. Ord og ordklasser

Vår oppfatning av hva som er et ord, er ganske intuitivt. Oftest behøver vi ikke å tenke på det i det hele tatt. Men når vi vil definere begrepet et ord, kan det virke ganske forvirrende. Tradisjonelt er et ord definert som en «betydningsbærende, språklig enhet av lyder eller bokstaver, som i tekst er avgrenset av mellomrom» (Ord, NAOB, u.d.). Ord kan være enten leksikalske eller grammatiske (Erelt, et al., 1995, p. 11). Leksikalske ord formidler alt det som finnes i den objektive verden, for eksempel ting (*bil, hus*), følelser (*glede, sjalusi*) eller handlinger (*skrive, synge*). Grammatiske ord uttrykker betydninger som ikke har en leksikalsk betegnelse, for eksempel flertall (*katter* har flertallsendelse -er), bestemthet (*jenta* har hunkjønns bestemthetsendelse -a) eller det at handlingen har allerede skjedd (*Jeg reiste til Kina*) (Erelt, et al., 1995, p. 11). I mange språk tilsvarer flere grammatiske former et leksikalsk ord (Erelt, et al., 1995, p. 11), for eksempel betegner *jente* og *jenta* begge to en gjenstand i den reelle verden, nemlig en «ennå ikke voksen person av hunkjønn; barn av hunkjønn» (Jente, NAOB, u.d.), men grammatisk sett kan *jente* henvise til enhver jente i verden mens *jenta* henviser bare til ei bestemt jente.

Ord er delt inn i ordklasser etter form, funksjon og betydning (Ordklasse, NAOB, u.d.). Det finnes 10 ordklasser i norsk: substantiv (*jente, katt*), adjektiv (*vakker, uvennlig*), pronomen (*du, hverandre*), verb (*skrive, like*), adverb (*nå, ikke, også*), preposisjoner (*av,*

for, i), determinativer (*denne, hennes, tolv*), intereksjoner (*jo, bang*), subjunksjoner (*at, fordi, så, som*) og konjunksjoner (*og, eller, men*).

I ei ordbok står ord oftest i en grunnform som er et grunnlag for alle andre former et ord kan ha. I språkvitenskap brukes oftest begrepet leksem i stedet for grunnform. Mesteparten av ord i norsk har flere former, for eksempel kan et substantiv stå i en bestemt eller ubestemt form, i entall eller flertall. Slike ord som har andre former i tillegg til grunnformen kaller vi bøyelige ord. (Golden, et al., 1996, p. 21) Det finnes både bøyelige og ubøyelige ordklasser i norsk. Det fleste er bøyelige og de tre største ordklassene, substantiv, verb og adjektiv, tilhører de bøyelige ordklasser, mens intereksjoner, preposisjoner, konjunksjoner og subjunksjoner er ubøyelige (Golden, et al., 1996, p. 22) (Kulbrandstad, 2005, pp. 175-176).

3.1.1. Substantiv

Substantiv betegner noe eller noen som finnes i den reelle verden. For eksempel kan substantiv vise til klasser av personer og steder eller ting i vid forstand. (Kulbrandstad, 2005, p. 139) Slike substantiv som både beskriver og klassifiserer fenomener de viser til kaller vi fellesnavn, og kan bøyes i tall og bestemthet. Også navn på individuelle medlemmer av disse gruppene regnes som substantiv. Disse ordene kaller vi egennavn og de bøyes ikke. (Kulbrandstad, 2005, p. 139) I en setning opptrer substantiv oftest som subjekt og objekt, men substantiv kan også ha andre syntaktiske funksjoner, for eksempel predikativ i setningen *Denne politikerer er enepappa*, hvor *denne politikerer* er subjekt og *enepappa* er predikativ. (Erelt, et al., 1995, p. 20)

I norsk har alle fellesnavn kjønn (eller genus). I nynorsk og radikalt bokmål finnes det tre kjønn: hunkjønn, hankjønn og intetkjønn. (Kulbrandstad, 2005, p. 141) Selv om substantivets grammatiske kjønn i noen tilfeller kan være avhengig av betydningen til substantivet (*en gutt – ei jente*) har genus ikke en semantisk betydning i norsk og er en ren grammatisk egenskap ved substantiver i norsk (Kulbrandstad, 2005, p. 142). Vi kan ikke bøye selve substantivene i kjønn, f.eks. finnes det ikke noen intetkjønnsform av substantivet *far*, men når vi legger adjektiv, visse pronomener eller determinativer til et substantiv, skulle de bøyes slik at de samsvarer med substantivets kjønn (*min far, mi mor*). (Kulbrandstad, 2005, p. 140)

I norsk bøyer vi substantiv i tall og bestemthet, hvorved tallbøyningen og bestemthetsbøyningen er knyttet sammen (Kulbrandstad, 2005, p. 140). Norsk skiller mellom entalls- og flertallsformer og ubestemte og bestemte former. Det finnes entalls- og flertallsform av både bestemte og ubestemte former av substantivet, f.eks. *ei jente – jenter og jenta – jentene*. I tillegg til det kan vi danne dobbelt bestemthet i norsk med å knytte determinativer til substantiv i bestemt form, f.eks. *denne skolen* og *mora mi*. Verbets ubestemte former kan opptre både med artikkel (*Der så jeg ei jente.*) og uten artikkel (*Hun er lege.*). (Kulbrandstad, 2005, p. 143)

Mange språk bruker kasus for å formidle syntaktiske funksjonen et ord har i en setning. Gammelnorsk hadde også et kasussystem, men det har falt bort i moderne norsk, som i stedet bruker setningens leddstilling for å vise substantivets funksjon i setningen. (Kulbrandstad, 2005, p. 145) Moderne norsk har allikevel rester av det gamle kasussystemet, nemlig genitivs-s. Genitivs-s tilsettes til substantivet eller substantivfrasens siste ord for å formidle tilknytning eller tilhørighet (*elgens smidige lepper*). Genitivs-s kan også vise til andre forhold mellom ord eller ledd den knytter sammen, for eksempel utstrekning og størrelse (*tre dagers fest*). Vi kan tilsette genitivs-s til egennavn som ellers kan ikke bøyes i norsk, f.eks. *Annas venn, Norges befolkning*. (Kulbrandstad, 2005, pp. 145-146)

3.1.2. Determinativ

Determinativer er funksjonsord som legges til et substantiv for å spesifisere hva som substantivet betegner (Kulbrandstad, 2005, p. 164). Norsk har tre hovedtyper av determinativer: possessiver, demonstrativer og kvantorer. (Kulbrandstad, 2005, p. 164)

Possessiver eller eiendomsord legges vanligvis til et substantiv for å markere et eiendoms- eller tilhørighetsforhold mellom possessivet og substantivet (*barnet mitt*) eller i noen tilfeller vise til subjekt-objekt forhold (*hennes innsats*). Possessiver kan også opptre alene når substantivet er underforstått. De fleste possessivene bøyes i samsvar med substantivet de står til, men noen av possessivene er ubøyelige (*hans, hennes, dets, dens, deres*). (Kulbrandstad, 2005, p. 165)

Demonstrativer er ord som vi bruker til å peke på noen eller noe. Som possessiver står også demonstrativene til et substantiv eller alene og samsvarsbøyes med substantivet det

står til. Norske demonstrativer er *den* og *denne*, *sånn*, *slik*, *samme*, *annen* og *hvilken*. (Kulbrandstad, 2005, pp. 167-168)

Kvantorer eller mengdeord uttrykker kvantitet eller mengde av noen eller noe (Kulbrandstad, 2005, p. 169). Noen kvantorer bøyes i kjønn og tall, for eksempel *all* – *alt* – *alle*, noen er ubøyelige. (Kulbrandstad, 2005, p. 170) Ubestemte artikler regnes også som kvantorer, men i stedet for å vise antallet, angir de at substantivet refererer til noe eller noen som det ikke har vært snakk om på forhånd. (Kulbrandstad, 2005, p. 171) Tallord er også kvantorer og er for sin del fordelt i grunntall som uttrykker et bestemt antall og ordenstall som viser hvilken plass noe har i en rekkefølge (Kulbrandstad, 2005, p. 172).

3.1.3. Adjektiv

Adjektiv uttrykker en egenskap ved noe eller noen. Vi kan sette adjektiv direkte til substantiv, m.a.o. bruke det attributivt (*diger bjørn*) eller bruke adjektivet som en selvstendig ledd av setningen, m.a.o. predikativt (*Elg med kalver kan være farlige.*) (Kulbrandstad, 2005, p. 151)

Norske adjektiver har to slags bøyning: gradbøyning og samsvarsbøyning. Siden adjektiv er direkte eller indirekte knyttet til substantivet, bøyes adjektiv i samsvar med substantivet det står til. For eksempel når vi har et hankjønns substantiv i bestemt form entall, skal vi også bøye adjektivet i hankjønns bestemt entall (*flink* + *gutten* – *flinke gutten*). Altså kan adjektiv bøyes i genus, tall og bestemthet. (Kulbrandstad, 2005, p. 151) Når vi bruker partisippform av et verb attributivt (*et ødelagt hus*) har den også adjektivisk bøyning. (Kulbrandstad, 2005, p. 153)

Samsvarsbøyningen av adjektiv har ingen leksikalsk betydning. Imidlertid bruker vi gradbøyning for å formidle hvilken grad av den aktuelle egenskapen substantivet har. (Kulbrandstad, 2005, p. 154) Norske adjektiv kan bøyes i positiv, komparativ og superlativ. Positivsform har ingen endelse og viser at egenskapen noen eller noe har er av større grad enn det normale (*Din håndskrift er vakker!*). (Kulbrandstad, 2005, p. 155) Komparativ er «trekk i bøyningskategorien grad som uttrykker at den egenskap et adjektiv eller adverb betegner, har en grad som overgår den som uttrykkes i positiv» (Komparativ, NAOB, u.d.) Superlativ «uttrykker at den egenskap som et adjektiv eller adverb betegner, er av høyeste grad» (Superlativ, NAOB, u.d.) For eksempel i setningen

Men håndskriften hennes er finere! står adjektivet *fin* i komparativ og i setningen *Hun er den flinkeste i klassen!* står det i superlativ. I norsk kan adjektiv også ha substantivets plass og funksjon i setningen. Adjektiv kan for eksempel opptre som subjekt og/eller objekt (*De rike skulle hjelpe de fattige.*). (Kulbrandstad, 2005, p. 156)

3.1.4. Pronomen

Pronomener er ord «som viser til, erstatter eller modifierer et tidligere nevnt eller underforstått ord eller uttrykk i den samme språklige sammenhengen eller den aktuelle talesituasjonen» (Pronomen, NAOB, u.d.). Sammenlignet med substantiv, adjektiv og tallord, som pronomener kan vise til eller erstatte, er pronomenene semantisk tomme, dvs. at utenfor konteksten viser de ikke til noe spesifikk. Når vi setter pronomener inn i konteksten, for eksempel i en setning, kan de få en konkret betydning. (Erelt, et al., 1995, p. 26) I setningen *Jeg liker å tegne* henviser pronomenet *jeg* til personen som snakker eller har skrevet teksten, og i dette tilfellet viser pronomenet *jeg* til et bestemt menneske i den aktuelle verden. Men pronomener kan også forbli ikke spesifiserte, slike pronomener kalles ubestemte pronomener (Erelt, et al., 1995, p. 26). For eksempel i setningen *Jeg vil snakke med noen* henviser *noen* til en eller annen person som er relevant i konteksten, men spesifiseres ikke hvem nøyaktig er det tale om. I norsk kan ordene *en*, *man*, *det* og *du* også fungere som ubestemte pronomener (Golden, et al., 1996, pp. 62-63).

Norsk har flere typer av pronomen: personlige pronomen (f.eks. *hun*, *jeg*, *dere*), refleksivt pronomen (*seg*), resiprokt pronomen (*hverandre*), spørrepronomenene (*hvem*, *hva*), og ubestemte pronomen (*man*, *en*) (Kulbrandstad, 2005, p. 157). Fra norske pronomenene er bare personlige pronomener bøyelige (Kulbrandstad, 2005, p. 157).

Det som vi vanligvis forbinder med begreper pronomen er de personlige pronomenene. De personlige pronomenene har subjektsform (som i setningen tar subjektposisjonen, f.eks. *hun*) og avhengighetsform (tar objektposisjonen, f.eks. *henne*). Avhengighetsform av et pronomen kan også brukes refleksivt, så blir det til et refleksivt pronomen. Avhengighetsform av *jeg* – *meg* – blir til et refleksivt pronomen f.eks. i setningen *Jeg gleder meg til jul.* (Golden, et al., 1996, pp. 59-61) Ordet som vi oftest ikke tenker på når man snakker om pronomener er det resiproke pronomenet *hverandre*. *Hverandre* har en gjensidig betydning – det viser tilbake til to eller flere subjekter i en innbyrdes handling eller forhold. (Golden, et al., 1996, p. 62) I tillegg til det har vi spørrepronomenene *hvem*,

hva og *hvilken*. Spørrepronomenet *hvilken* bruker vi adjektivisk i norsk, dvs. at det bøyes i kjønn og tall (*hvilken katt, hvilket hus, hvilke dager*). (Golden, et al., 1996, p. 63)

3.1.5. Verb

Semantisk sett er verb ord som betegner handlinger, tilstand eller hendelser (Kulbrandstad, 2005, p. 118). Med andre ord viser verb dynamiske egenskaper ved noen eller noe (Erelt, et al., 1995, p. 19). I tillegg til den semantiske betydningen viser verb også andre egenskaper ved handlingen. For eksempel kan vi plassere handlingen i tid, vise hvordan det foregår, er det allerede sluttet eller hvilken rekkefølge handlingene hadde i fortida (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 115). Altså kan verbet bøyes i tempus og i modus (Kulbrandstad, 2005, p. 118). I en setning kan verb danne et verbal alene eller sammen med andre verb. Verb kan også fungere adjektivisk (*en skrivende student*) eller substantivisk (*Hun holder på å skrive*). (Kulbrandstad, 2005, p. 118) Verbets bøyingsformer deles inn i finite og infinite former i etter om de kan danne verbal alene eller ikke. Et verb har en finite form når det samtidig uttrykker tempus og modus som presens og preteritum (*hun skriver, skrev*) eller bare modus som imperativ (*skriv!*). Derfor kan verb i finite form danne setningsverbal selvstendig. Derimot må infinite former av verb opptre sammen med et hjelpeverb i finite form for å fungere som verbal. Når vi vil bruke verb som substantiv eller adjektiv, bruker vi også verbets infinite former. (Kulbrandstad, 2005, p. 119)

En av de viktige egenskaper av et verb er tempus. Tempus plasserer verbhandlingen i tid i forhold til yttringsøyeblikket. Vi kan dele norske verb inn i presenssystemet og preteritumssystemet. I presenssystemet har vi enkel presensform av et verb og sammensatte verbformer hvor hjelpeverbet står i presens: (presens) perfektum, (presens) futurum og (presens) futurum perfektum. Verb og verbfraser som har hjelpeverb i preteritum tilhører preteritumssystemet: preteritum, preteritum perfektum, preteritum futurum og preteritum futurum perfektum. (Kulbrandstad, 2005, p. 121)

I norsk kan verb opptre alene, i omskrevne former (som sammensattes av et hjelpeverb og infinitiv) eller perfektum partisipp (Kulbrandstad, 2005, p. 120). Norsk har to typer av hjelpeverb: temporale og modale. De temporale hjelpeverbene plasserer handlingen i tid. I norsk er de temporale hjelpeverbene først og fremst *ha* og *være* som brukes sammen med perfektum partisipp formet av et verb. Når vi bruker presensformen av de

hjelpeverbene, får vi presens perfektum (*Hun har alltid fått bare gode karakterer*). Preteritum perfektum får vi med å bruke hjelpeverbet i preteritum (*Hun hadde aldri fått noen dårlige karakterer*). (Kulbrandstad, 2005, p. 129). *Skulle* og *ville*, som egentlig er modale hjelpeverb brukes også som temporale hjelpeverb når vi vil danne framtidsformer, dvs. presens futurum eller preteritum futurum (Kulbrandstad, 2005, p. 129). Modale hjelpeverb uttrykker forutsetninger for verbalhandlingen, for eksempel mulighet og vilje. Modale hjelpeverb settes til infinitivsformen av verbet. Skillet mellom bruk av modale verb og fullverb som har infinitiv som objekt er at etter modale hjelpeverb opptrer infinitivsformen alltid uten å (jamfør *Jeg vil sove.* og *Jeg liker å sove.*). (Kulbrandstad, 2005, pp. 129-131)

På det første semesteret lærte studenter infinitivsformen, presens, preteritum, presens perfektum, presens futurum og imperativsformen av verb (Ellingsen & Mac Donald, 2012, pp. 194-195). Derfor skal jeg ikke ta opp de andre norske verbformene i denne oppgaven.

Presens kan vise til forskjellige tidsforhold. Vi bruker presensformen av et verb for å uttrykke en handling som skjer samtidig med ytringsøyeblikket (*Nå skriver jeg.*) eller etter det (*Hun reiser i morgen.*). Dessuten kan presensformen brukes for å formidle allment informasjon (*Lærerne jobber ofte for mye.*) (Kulbrandstad, 2005, pp. 120-121)

Preteritum bruker vi for å vise at noe hendte på et bestemt tidspunkt i fortida, f.eks. *Hun reiste til Korea i fjor.* (Kulbrandstad, 2005, p. 120)

Presens perfektum viser ikke til ei bestemt tid, og lar oss bare vite at noe skjedde før det øyeblikket vi snakker om det (Kulbrandstad, 2005, p. 121). Presens perfektum brukes når handlingen er fortsatt relevant i ytringsøyeblikket eller når handlingen begynte i fortida og strekker seg også inn i nåtida (Hvenekilde & Ryen, 1984, pp. 116-117). For eksempel i setningen *Anna vil ikke spise, fordi hun allerede har spist.* er faktumet at Anna spiste noe tidligere fortsatt relevant, fordi hun er stadig mett og vil her og nå ikke spise.

Presens futurum dannes med å sette hjelpeverbene *skulle* eller *ville* i presensform (*skal* og *vil*) til hovedverbet som står i infinitiv (*skal gå, vil snakke*) (Kulbrandstad, 2005, p. 123). I norsk kan vi bruke både presens og presens futurum for å uttrykke en handling i framtida. Særlig i leddsetninger brukes man mest presensformer av et verb. (Kulbrandstad, 2005, p. 123)

Infinitivsform uttrykker bare den leksikalske egenskapen av et verb (Infinitiv, NAOB, u.d.).

Imperativ er en av de to formene norsk bruker å uttrykke modus. Modus er den egenskapen ved et verb som uttrykker forholdet mellom personen som ytrer en setning og innholdet i setningen som blir ytret. (Kulbrandstad, 2005, p. 125)

3.1.6. Adverb

Adverb er tillegg til en setning eller ulike ledd av en setning som endrer betydningen i leddet eller setningen (Golden, et al., 1996, p. 121). Adverb kan settes til verbalet i setningen (*synger godt*), adjektiv (*ganske tjukk katt*), et annet adverb (*snakker altfor fort*), eller hele setningen. I det siste tilfellet modifierer adverb meningen i hele setningen, f.eks. *Jeg har dessverre blitt syk i to uker.* (Kulbrandstad, 2005, p. 173) Ifølge Kulbrandstad (2005, p. 173) deles norske adverb inn i 7 grupper etter adverbets betydning. I norsk har vi adverb som uttrykker tid (*nå, da, snart*), sted (*her, tilbake, inne, forbi*), måte (*fort, vennlig, bra, sånn, hvordan*), grad (*nokså, lite, mye, veldig*), nektelse (*aldri, ikke, neppe, heller ikke*). I tillegg til disse gruppene har vi sammenbindingsadverb (*derfor, også, dessuten*) og modale adverb (*sikkert, nok, kanskje*). (Kulbrandstad, 2005, pp. 173-174) De fleste adverbene kan ikke bøyes i norsk, men noen adverb (tidsadverb og måtesadverb) har gradbøyning og noen stedsadverb kan også skifte form betinget av om det forteller om noe som skal til stedet eller er på stedet (Kulbrandstad, 2005, p. 173).

3.1.7. Preposisjon

Preposisjoner er «ubøyelige ord som står foran et substantiv, substantivisk ord eller ledd og angir et steds-, tids-, årsaksforhold e.l. mellom dette og et annet ord, ledd i setningener» (Preposisjon, NAOB, u.d.). Preposisjon kan uttrykke et stedsforhold (*Jeg vil reise til Norge.*) eller et tidsforhold (*Minn meg om det igjen i kveld.*). Vi bruker preposisjon også for å uttrykke mer abstrakte forhold, f.eks. i setningen *Om mulig, kan du kanskje snakke med henne.* (Kulbrandstad, 2005, p. 174) I norsk kan også adverb og grupper av ord fungere som preposisjon, f.eks. *nær byen* hvor adverbet *nær* brukes for stedfesting og frase *for ... siden* i tidfesting (Golden, et al., 1996, pp. 126-128).

3.1.8. Interjeksjoner

Interjeksjoner danner ytringer alene og knyttes derfor ikke til andre ord eller deler av setningen. (Kulbrandstad, 2005, p. 176) Interjeksjoner kan uttrykke følelser (*uff da!*), etterligne lyder (*plask, mjau*) eller fungere som varsel (*Hei!*). Ord som *ja, takk*, og *nei* tilhører også denne klassen. (Golden, et al., 1996, p. 130); (Kulbrandstad, 2005, p. 176)

3.1.9. Konjunksjoner

Konjunksjoner er ubøyelige ord som sideordner ord, fraser, leddsetninger eller helsetninger uten å endre noe i delene som forbindes (Kulbrandstad, 2005, p. 175); (Erelt, et al., 2000, p. 146). Konjunksjonene kan ha allmenn sammenbindende funksjon (*og, så vel som, både – og*), knytte sammen alternativer (*eller, enten – eller, verken*), uttrykke kontrast / motsetning (*men*), årsak (*for*) eller følge (*så*). (Kulbrandstad, 2005, p. 175)

3.1.10. Subjunksjoner

Subjunksjoner innleder leddsetninger og ledd-delsetninger. Visse subjunksjoner åpner visse typer av leddsetninger: *at* og *om* innleder substantiviske leddsetninger, *mens, fordi, hvis* osv. står først i adverbiale leddsetninger. *Som* og *å* regnes også som subjunksjoner i norsk. (Kulbrandstad, 2005, p. 176)

3.2. Frasenivå

Fraser er syntaktiske enheter som er deler av eller fungerer selv som setningsledd (Fraser, NAOB, u.d.); (Åfarli & Eide, 2008, p. 360). Fraser kan bestå av et ord eller en ordgruppe, f.eks. *mor* og *den beste mora i verden* er begge fraser (Åfarli & Eide, 2008, p. 360). Alle fraser har en kjerne som er frasens sentrale element og bestemmer frasens kategori. Kjernen er det elementet i frasen som ikke kan utelates, de andre elementene er kjernens modifikatorer (Åfarli & Eide, 2008, pp. 27-28) For eksempel er adjektivet *fornøyd* kjernen i adjektivfrasen *veldig fornøyd med oppgaven sin* i setningen *Hun er veldig fornøyd med oppgaven sin*. Vi kan fjerne alle andre elementer i frasen, men adjektivet *fornøyd* skulle beholdes. Setningen *Hun er fornøyd.* er grammatisk, men for eksempel setningen *Hun er veldig.* er ikke en grammatisk setning. Denne adjektivfrasen består for sin del av adverbfrasen *veldig*, preposisjonsfrase *med oppgaven sin* som for sin del består av kjernen *med* og kjernens modifikator som er nomenfrase (determinativfrase)

oppgaven sin. (Åfarli & Eide, 2008, p. 30) Når vi analyserer setningens frasestruktur er språkets hierarkiske struktur veldig tydelig. På den samme måten som ord består av morfemer som for sin del består av fonemer (Erelt, et al., 2000, pp. 19-20) er setninger bygget opp av fraser, hvorved fraser kan selv bestå av mindre fraser. (Åfarli & Eide, 2008, p. 30)

3.3. Setninger

Setningsstruktur og ordstillingen i setningene har en ganske viktig funksjon i norsk (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 125). Norsk er ikke et sterkt syntetisk språk, dvs. at vi ikke kan uttrykke forhold mellom setningens ulike deler med endelser, som for eksempel i estisk (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 88). Norsk har ikke et gjennomgående systematisk kasusystem og derfor er det ordstillingen det som bestemmer rollene ord eller fraser har i setningen (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 125). For eksempel er de følgende setningene betydningslike på estisk: *Sellele poisile meeldib üks tüdruk.* og *Üks tüdruk meeldib sellele poisile.* På norsk kan vi bare si *Denne gutten liker ei jente.* Hvis vi bytter plassene på objektet og subjektet, får hele setningen en annen betydning: *Ei jente liker denne gutten.* I noen tilfeller kan også objektet stå først i setningen når det ikke skaper misforståelser, for eksempel når vi har et pronomen i objektsform (*Meg liker hun mindre enn henne.*) eller stiller steds- eller tidsadverbial først (*I morgen begynner jeg med oppgaven.*). (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 125)

I læreboken *På vei* introduseres det fem typer av setningsledd (Ellingsen & Mac Donald, 2012, p. 182). Subjekt kan være for eksempel et substantiv, personlige pronomen eller substantivfrase. Verbal inneholder verb og sammensatte verbformer (Ellingsen & Mac Donald, 2012, p. 182). Objekt er «setningsledd som betegner noe(n) som verbalhandlingen retter seg mot» (Objekt, NAOB, u.d.), for eksempel et substantiv. Predikativ er «setningsledd (som er knyttet til et uselvstendig verb og) som karakteriserer eller er identisk med, og i norsk kongruerer med, subjektet (eller objektet)» (Predikativ, NAOB, u.d.). Predikativ kan for eksempel være et substantiv eller adjektiv. Adverbial er «setningsledd som uttrykker tid, sted, måte, årsak, den talendes holdning e.l.» (Adverbial, NAOB, u.d.).

Norsk er en SVO-språk (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 128). Det betyr at i en setning kommer vanligvis subjektet først, deretter kommer verbalet og så har vi objektet. Som jeg viste før, kan noen ledd av en setning bytte plass, men en fast regel er at i norsk står verbet alltid på annen plass i hovedsetningen. (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 128)

Norske verb har vanligvis en eller to deler knyttet til seg, dvs. at det fleste norske verb tilordner en eller flere semantiske roller. I norsk kan et verb tilordne inntil tre semantiske roller: en ekstern rolle (subjekt), og/eller en (eller to) interne rolle(r) (direkte objekt og indirekte objekt). (Åfarli & Eide, 2008, p. 44) Det finnes også noen få verb som ikke deler ut noen semantiske roller i det hele tatt (f.eks. *å regne*) (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 115).

I norsk har vi subjekttvang, dvs. at norske setninger alltid må ha et subjekt til og med i tilfeller når verbet ikke deler ut noen ekstern rolle. (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 131) Når vi har et slikt verb, setter vi det formelle subjektet *det* inn i setningen. (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 132) Det formelle subjektet *det* er et semantisk tomt ord, men det brukes å fylle subjektplassen i en setning i tilfeller der verbet deler ikke ut en semantisk ekstern rolle eller når subjektet står på en annen plass (Formelt subjekt, NAOB, u.d.).

4. ANALYSE

I denne delen av oppgaven ser jeg nærmere på feil som opptrer i tekstene jeg analyserte. Alle eksempler jeg bruker her stammer fra tekstene til mine informanter. Eksemplene står i kursiv og de ugrammatikalske setningene er markert med *. Jeg har markert den aktuelle ugrammatikalske formen med bold skrift. Den grammatikalske formen følger rett etter den ugrammatikalske i fett skrift og er satt inn i parentes. I noen tilfeller drøfter jeg feil studentene gjør litt lengre og i disse tilfellene viser jeg til den grammatikalske formen innenfor teksten.

4.1. Ord og ordnivå

4.1.1. Substantiv og substantivfraser

I studentenes tekster merket jeg flere trekk ved norsk substantivbøyning og dannelse av substantivfraser som er vanskelige for informantene. Vanskene studentene møter i bruk av bestemt og ubestemt form var det mest iøynefallende av alle feil knyttet til substantiv. Studentene gjorde stadig feil både i bruk og danning av bestemt form av enkelte substantiver eller frasene med adjektiv og substantiv i bestemt form. Det var mindre feil i danning av flertallsformer, men også her er det noen aspekter som man hyppig gjør feil i. I danningen av genitivs-s fantes det bare noen enkelte feil, men i tekstene opptrer denne formen overalt ganske sjeldent.

Selv om måten bestemt form dannes på i norsk er noe vi ikke finner i estisk eller engelsk, fantes det ganske få feil i tekstene jeg analyserte i danning av substantivets bestemte form. Av og til husket studentene ikke kjønnet til ordet, men jeg fant bare noen sjeldne feil som gjaldt systemet selv. For eksempel var setningene som ***Brudet** har *en* brudepike eller *I slotten er hotell og restaurant ganske vanlige. Ordet brud et hankjønnsord og derfor skulle ha en hankjønnsendelse i bestemt form (altså *bruden*). I radikalt bokmål er pike et hunkjønnsord (*ei brudepike*). Likevel fantes det noen sjeldne feil i danningen av bestemt form. For eksempel i kapittel II og XV, hvor det finnes slike setninger: ***De** bil er ødelagt.

og *Jeg likte **det** jobb [...]. Den grammatiske varianten av disse setningene er *Denne bilen er ødelagt.* og *Jeg likte denne jobben [...].*

Mens det ikke er mange feil i danningen av bestemt form, er det ganske vanskelig for estere å bestemme om de skulle bruke substantivet i bestemt eller ubestemt form. I norskboka *På vei* introduseres bestemt form i kapittel 4 (Ellingsen & Mac Donald, 2012, p. 52). I studentenes tekster fra kapitlene 2 og 3 står substantiv i de fleste tilfeller i ubestemt form, men et par studenter prøver å vise at substantivet står i bestemt form. For eksempel finnes det setninger som **De bil er ødelagt* i kapittel 2 og **[...] og liker den yrket.* i kapittel 3. I det første eksempelet kan vi kanskje se innflytelse fra engelsk *the* for å uttrykke bestemthet. I teksten fra kapittel 2 beskriver studenten et verksted hvor to mekanikere reparerer en bil. Estisk har ikke noe bestemthetsmarkering, og norsk har mer felles med engelsk enn estisk siden både engelsk og norsk er germanske språk mens estisk ikke engang tilhører den indoeuropeiske språkfamilien (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 87). Det finnes flere undersøkelser som viser at man er mer forsiktig når de vil overføre trekk fra ett språk til et annet når språkene ikke er nært beslektet (Lightbown & Spada, 2011, p. 94).

Jeg fant ulike feil i bruk av bestemt form i tekstene. Ofte bruker studentene ubestemt form i stedet for bestemt form. Setninger som **Norskurs slutter klokka ti.* er ganske vanlige. I disse tilfellene er det ganske klart at man skulle bruke substantivets bestemt form – i begge tekster hadde det allerede vært snakk om det som substantivet betegner (*norskurs* og *kafé*) og derfor var det kjent informasjon. Det at bestemt form brukes når man snakker om noe kjent er det første regelen studentene lærte om bruk av bestemt form (Ellingsen & Mac Donald, 2012, p. 52). Men i noen tilfeller er det ikke så lett å avgjøre om substantivene uttrykker noe eller noen kjent, særlig når studentene ikke har skrevet om det substantivet betegner før i den samme teksten. Det gjelder setninger som **Jeg snakker om vær og klima.* eller **Vanligvis spiser amerikanere kalkun [...].* Selv om det er klart hva eller hvem vi snakker om, kan studentene ikke vise tilbake til noe i sin tekst.

Selv om regelen om kjent eller ukjent informasjon er det generelle prinsippet når det gjelder bruk av ubestemt og bestemt form, finnes det også andre regler, som gjelder mer spesifikke tilfeller. For eksempel er bruk av bestemt form av *årstider* i setningen *Det er

4 årstidene i Estland [...]. ikke riktig, fordi vi vanligvis har ubestemt form etter tallord. (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 109)

Dessuten er det vanskelig å bestemme hvilken form man skulle bruke i noen tidsuttrykk. For eksempel skriver studentene i flere tilfeller **om morgen* i stedet for *om morgenen*. I tillegg til det bruker studentene navn på årstider ofte i ubestemt form når de snakker om klimaet og været, for eksempel i setningene **Høst er vindfull og regnfull.* eller **Det er 4 årstidene i Estland - vår, sommer, høst og vinter.* Imidlertid brukes det bestemt form i stedet av ubestemt form i den siste setningen: **Det er 4 årstidene i Estland [...]*.

I tekstene studentene skrev for de første kapitlene bruker de oftest ubestemt form i stedet for bestemt form, men senere på norskkurset begynner de å bruke den bestemte formen i flere tilfeller. For eksempel blir setninger som **Vi gratulerte hverandre og ga hverandre små gaver.* ganske vanlige. I denne setningen skulle det indirekte objektet *gaver* stå i ubestemt form (*gaver*), fordi informasjonen er ukjent.

Bruk av ubestemt artikkel virker også som noe vanskelig for studentene. Estisk har tallord og i noen tilfeller kan ordet *üks 'en'* fungere som en slags markering av ukjent eller uspesifisert informasjon, for eksempel i setningen *Mulle meeldib üks poiss. 'Jeg liker en gutt.'* Men formelt har vi ikke noen ord som fungerer som de ubestemte artiklene i norsk (Erelt, et al., 2000, p. 123) og derfor kan det være litt vanskelig for estere å tilegne seg det norske artikkelsystemet. Etter Kulbrandstad (2005) skiller de ubestemte artiklene seg fra tallord med å angi at substantivet viser til noe eller noen som ikke har vært tale om før mens tallord legger mer vekt på antallet. I norsk settes det en ubestemt artikkel foran substantiv som er tellelige og viser til noe nytt. (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 112) **Jeg jobbet i slott.* er et ganske vanlig eksempel fra tekstene studentene skrev. Den andre regelen som var vanskelig for studentene å huske er at hvis substantivet betegner yrke, religion eller nasjonalitet og står i predikativ skal substantivet stå uten en ubestemt artikkel (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 112). I tekstene jeg analyserte var det stadig feil i slike setninger. Spesielt i teksten for kapittel 3, hvor studentene skriver om noen personer og blant annet deres yrker. Så skriver de **Hun er en tannlege.* eller **Han er 31 år og hun er en student.* Denne feilen opptrer også i tekster fra senere kapitler, for eksempel kapittel 15: **[...] og jobbe som en oversetter [...].* eller **[...] jeg virkelig elsker å være en kokk.*

I tillegg til det finnes det stadig mange feil i substantivets kjønn. Studentene bruker feil kjønn både når ord står i bestemt form eller i ubestemt form med en ubestemt artikkel. I flere tilfeller velger studentene å bruke hankjønnsbøyning i stedet for hunkjønnsbøyning, men noen ganger bruker de også intetkjønnsbøyning i bestemt form og -artikkelen *et*. Det finnes mange eksempler på disse feil: **I løpen (løpet) av disse tre år [...]*, **Brudet (bruden) har en (ei) brudepike*, **[...] jeg har varme klær og en (ei) lue og et skjerf*. Fordi læreboka På vei bruker denne varianten av bokmål som har tre kjønn, markerte norskkursets lærer bruk av hankjønn i stedet for hunkjønn som feil.

I bruken av hunkjønnsformer er det færre feil, men noen ganger opptrer endelsen av hunkjønns bestemt form entall, *-a* i stedet for intetkjønns endelse av bestemt form. For eksempel får *et bibliotek* en hunkjønnsendelse i bestemt form i denne setningen: **[...] og gikk på biblioteka*. Noen ganger har også påpekende ord et feil kjønn, for eksempel i **Dette byen ligger i Latvia*, hvor substantivet *byen* har riktig hankjønns endelse av bestemt form, men demonstrativet *dette* er ikke bøyd i samsvar med substantivet det hører til. Dessuten er bøyningen av determinativet *noen* vanskelig for studentene. I tekstene bruker de i et par tilfeller formen *noe* før substantivet i flertall og formen *noen* før substantivet i intetkjønn, f.eks. **Også hadde vi noe taler, [...]*. og **[...] eller noen annen sted ved kysten*.

4.1.2. Adjektiv

I norsk bøyes adjektiv i samsvar med substantivet det står til (Kulbrandstad, 2005, p. 151). I tekstene jeg analyserte bruker studentene ofte adjektivet i grunnformen (maskulinum / femininum entall) også når substantivet står i flertall, bestemt form eller er et intetkjønnsord. Det finnes flere eksempler på adjektivets bruk på en slik måte og her er det ikke en stor forskjell mellom feil i tekstene skrevet for de første og de siste kapitlene: for eksempel har vi setningen **De var veldig hyggelig (hyggelige)*. i begynnelsen av norskkurset og setningen **[...] alle var [...] hyggelig (hyggelige) og vennlig (vennlige) mot hverandre*. i teksten skrevet for det siste kapitlet i norskboka. I noen tilfeller bruker studentene også adjektivets intetkjønnsform når de skulle bruke grunnformen eller flertallsformen. For eksempel skriver de **Også liker jeg store rommet og mørkt møbler*, i stedet for *mørke møbler*. Denne feilen dukker opp mot slutten av det første semesteret. I begynnelsen av norskkurset bruker studentene oftest bare adjektivets grunnform.

Det er også vanskelig for studentene å bøye adjektivet i samsvar med det formelle subjektet *det*. I tekstene finnes det mange slike feil, særlig i tekstene som beskriver været. Mens studentene (i de fleste tilfeller) setter inn *det* i den riktige plassen i setningen, bøyer de ofte ikke adjektivene i samsvaret med det formelle subjektet. Det finnes mange eksempler på slike setninger i tekstene om været, f.eks. **Ofte er det overskyet og kald og våt (kaldt og vått)*. men også i andre tekster, f.eks. **Jeg synes det er god (godt) å ha god plass [...]*. Studentene har også vansker med å bøye uregelmessige adjektiver som *liten* og *annen*, for eksempel i setningene **Jeg vil bo i små huset (et lite hus) i skogen [...]* og **[...] med en andre mannen (en annen mann)*.

Norske adjektiv har også gradbøyning. Studentene brukte komparativ og superlativ ikke så ofte i tekstene sine, til tross for det finnes det en del feil i gradbøyningen av adjektiv i tekstene. Det var noen feil i dannelsen av komparativsform, for eksempel i setningen **Klimaet i Estland er varmere mer i Norge*. hvor studenten har ordet *mer* i stedet for *enn*, eller **Dager blir lengere [...]*. hvor det grammatikalske komparativsformet er *lengre*. Noen ganger bruker studentene ikke gradbøyning i det hele tatt, f.eks. **[...] vår er litt varm (varmere)*. I tekstene var det også noen feil i danningen og bruk av superlativsformen, for eksempel **[...] hun føler at hun er lykkelige (lykkeligst) i hele verden*. hvor studenten bruker adjektivet i ubestemt flertall eller bestemt form i stedet for superlativ. I et par tilfeller bruker studentene ikke demonstrativet *den*, *det* eller *de* og den bestemte formen av substantivet med superlativet. Det kan vi se et eksempel på i denne setningen: **Andre størst by (den andre største byen) er Thessaloniki [...]*.

4.1.3. Verb

Verb har flest bøyingsformer av alle ordklassene i norsk (Kulbrandsdalen, 2005, p. 118) og derfor kan det være vanskelig for studentene å tilegne seg det norske verbalsystemet. Man må lære hvilke verbformer det finnes, hvordan de dannes og når vi bruker dem. Også i tekstene jeg analyserte finnes det ganske mange feil i danning og bruk av ulike verbformer.

I tekstene jeg analyserte fantes det ulike typer av feil i det norske tempussystemet. En av de mest gjennomgående feilene gjaldt dannelse av presens. Studentene bruker ofte infinitivsformen i stedet for presensformen av et verb, f.eks. setningen **Han reparere (reparerer) en bil*. i teksten skrevet for den andre kapitlet i norskboka og **Nå studere*

(*studerer*) *jeg i universitet*. som er tatt ut av en tekst skrevet ved slutten av norskkurset. Problemet med dannelsen av presens var tilstede gjennom hele norskkurset.

Et annet hyppig problem ved det norske verbsystemet var dannelsen av omskrevne former med modale (hjelp)verb. Også her finnes det feil gjennom hele kurset, for eksempel setningene **De kan også spise, [...], slapper (slappe) av og leser (lese) det avis*. i begynnelsen av norskkurset, **Jeg håper at jeg kan gjør (gjøre) der, [...]*. i midten og **Derfor håper jeg at jeg kan forstår (forstå) mennesker*. i slutten. Her har vi noen ulike feil som gjelder verbet som kommer etter modalverbet. Oftest står dette verbet i presens, men i noen tilfeller bruker studentene også infinitivsformen med *å*. For eksempel **[...], så kan jeg ikke gjør (gjøre) ingenting, bare å sove (bare sove)*. hvor studenten bruker begge to i samme setningen.

En felles trekk ved feilene i både presensformer og omskrevne former av verb er at i mange tilfeller kommer den gale formen etter en konjunksjon. Det hender oftest i lengre setninger, for eksempel: **Jeg håper at i overskuelig framtid vil jeg gifte meg og ha barna mine, og har (ha) en hund og to katter [...]*. Allikevel kan det hende også i kortere setninger, f.eks. i en slik setning: **Noen ganger lager jeg mat og bake (baker) kaker*.

Mens studentene bruker infinitivsformen med *å* etter modalverb, glemmer de ofte å bruke den når verbet står substantivisk i setningen. Denne feilen opptrer i begynnelsen av norskkurset, men fjernes etter kapittel 6. I norskboka *På vei* introduseres infinitiv med *å* i kapittel 5 (Ellingsen & Mac Donald, 2012, p. 65). For eksempel har vi slike setninger fra to tekster skrevet for dette kapitlet: **Jeg liker spise (å spise) pizza og drikker te*. og **Jeg liker ga (å gå) på restaurant også*.

Det finnes en del feil også i bruk av ulike tempusformer av verb. I noen tilfeller står verbet i presens i stedet for preteritum, f.eks. **Jeg også har jobbet på et kontor og jeg er (var) vaskekone*. eller bruker studentene preteritum i stedet for presens perfektum, f.eks. **Jeg jobbet (har jobbet) i slott*. I et par tilfeller bruker studentene preteritumsform også i stedet for presens, f.eks. **Anna sa (sier) at det er ikka så kaldt der*.

Selv om studentene lærte infinitivsformen, presens, preteritum, presens perfektum, presens futurum og imperativsformen av norske verb, prøver de å bruke også andre former i sine tekster. Allerede i tekst for kapittel 10 konstruerer noen studenter ganske lange og komplekse setninger hvor de skulle bruke former av verb som de har ikke ennå

lært, for eksempel finnes det en slik setning i kapittel 10: **Men når jeg sluttet skolen, måtte jeg bestemme hva **skal** (skulle) jeg gjøre etterpå.* **Men hvis jeg hadde barn, jeg ville at de **kan** (kunne) vokse opp på landet [...].* er enda et annet eksempel fra kapittel 13. I disse setningene skulle de bruke preteritum futurum, som de vil lære på det neste semesteret.

Studentene gjør en del feil også i danningen av ulike verbformer. En av de vanligste feilene er dannelse av presens som jeg har allerede skrevet om, men i tillegg til det fant jeg feil i dannelse av preteritum og presens perfektum. I et par tilfeller bruker studentene perfektumformet i stedet for preteritum, f.eks. i setningen **Det **vart** (varte i) tre år.* Dessuten finnes det flere eksempler der studentene bruker preteritumsform for å danne presens perfektum. Slike feil finnes det i disse setningene: **Jeg har **hadde** (hatt) frivillig jobb [...].* og **Jeg har **skrev** (skrevet) en fin lyrikk bare to år [...].*

4.1.4. Preposisjon

Jeg delte feilene som gjaldt preposisjoner inn i tre grupper etter hvordan man inndeler norske preposisjoner: feil i preposisjon som dreier seg om tidsforhold, stedsforhold og abstrakte forhold. Det fleste av feilene gjaldt stedsforhold, men det var også en del feil i de andre kategoriene. Overalt bruker studentene preposisjonen *i* for ofte. For eksempel bruker de gjennomgående *i* i stedet for *på* når substantivet er et intetkjønnsord. Det finnes setningene som **Han jobber **i** (på) et verksted,* **[...] med alle som studerte eller jobbet **i** (på) bibelskolen [...].* og **Jeg har lyst til å jobbe **i** (på) restaurant Matkroken.* ganske vanlige i tekstene. En annen hyppig feil er at studentene bruker *i* eller *på* i stedet for *til* når de uttrykker bevegelse fra et sted til et annet, f.eks. **[...] reiste **i** (til) Litauen [...].*

Noen ganger bruker studentene ikke noen preposisjon i det hele tatt: **[...] går mer nord,* *kanskje (til) Tromsø og Nordkapp,* **Jessica skal begynne (på) skolen snart.* eller **Han arbeider (på et) verksted.* Her kan vi kanskje se estisk påvirkning, fordi estisk har ikke preposisjoner. For å uttrykke steds- eller tidsforhold brukes det kasus i estisk. (Erelt, et al., 2000, p. 181)

Det finnes også flere feil i preposisjoner som uttrykker tidsforhold. En av de mest iøynefallende feilene er når studentene ikke bruker preposisjon i uttrykk om varighet. For eksempel har vi setningen **Videgående skole vart (i) tre år.* i kapittel 16. Det er også vanskelig for studentene å bestemme hvilken form skulle årstidene og andre navn på

tidsperioder stå i og hvilken preposisjon de krever. For eksempel gjør de feil når de skriver om noe som gjentar seg: **Fordi jeg har bursdagen i sommer* eller **Vanligvis jeg har tid for dem i helgen*. hvor de riktige formene er *om sommeren* og *om helga*. I tillegg til det gjør studentene noen ganger feil med faste uttrykk og andre preposisjoner, f.eks. i setningene **Det var 5 år siden og jeg fortsatt jobber der*. hvor den riktige frasen er *for ... siden* og **I midnatt serverte kake*. hvor preposisjonen *i* brukes i stedet for *ved*.

Preposisjoner som uttrykker abstrakte forhold har sjelden noen semantisk betydning og derfor kan det være vanskelig å bestemme hvilken preposisjon man skal bruke (Kulbrandstad, 2005, p. 174). For eksempel kan vi ikke forklare hvorfor heter det *farge på* og *design på* ikke **farge til* eller **design til* noen i setningen **[...] fargen til (på) golvet i stua, [...] og designen til (på) lamper*. Slike feil opptres ganske ofte i tekstene studentene skrev. Studentene har også vansker med å bestemme hvilken preposisjon kommer etter verb. Verb kan skifte meningen når preposisjoner som kommer etter verbet blir skiftet ut (f.eks. *gå ut fra* og *gå bort* har helt ulike betydninger). Derfor er det viktig å vite hvilke preposisjoner skulle man bruke etter et verb. For eksempel kan man misforstå meningen i denne setningen **[...] bestemmer om hvilke bøkene skal bli publisert*, fordi ombestemme seg betyr å skifte sin mening ikke å avgjøre noe.

4.1.5. Personlige pronomener og possessiver

I tekstene opptre feil bruk og danning av personlige pronomener og possessiver ikke veldig ofte, men likevel finnes det noen feil i pronomenets subjeksform, objektsform og refleksivform og possessiver. En av de vanligste feilene er bruk av det refleksive pronomenet *seg* også når det refererer tilbake til subjeksform i første person entall (*jeg*) eller andre person entall og flertall (*du, dere*). I flere tilfeller har vi setninger som **Jeg legger seg (meg) [...]*. og **[...], men jeg føler seg (meg) ikke godt når jeg [...]*. i tekstene.

En annen vanlig feil er at studentene ikke bruker refleksiv form av possessiver i 3. person entall og flertall eller bruker det når de ikke trenger å bruke den refleksive formen. For eksempel skrev studentene **Han savnet kona hans (si) og barna deres (sine)*. og **Alle komme hjem å møte familien deres (sin) [...]* eller tvert om **Paul og familien sin (hans) har leilighet [...]*. og **[...] kom endelig Michelle og barna våre (hennes) i Norge*. Noen ganger var det også vanskelig for studentene å bøye possessivene i samsvar med substantivet de står til. Det ser vi for eksempel her: **Rommet min (mitt) har hvite vegger*

[...]. og **Jag kjøper **min** (mine) klær i klærbitukk*. Jeg fant også et par feil som gjaldt objektsform av pronomen, for eksempel i setningen **Jeg elsker **de** (dem) veldig mye*. står pronomenet i subjektsform i stedet for objektsform. I et tilfelle glemmer studenten å bruke et pronomen i det hele tatt: **og anbefaler (ham) å kle **ham** (seg) godt, [...]*. Den grammatiske varianten av denne setningen er *og anbefaler ham å kle seg godt, [...]*.

4.1.6. Bindeord

I tekstene gjør studentene ikke mange feil som gjelder konjunksjoner. De fleste av feilene de gjør er når de bruker konjunksjonen *da* i stedet for *så*, f.eks. i disse setningene ****Da** (så) dusjer jeg*. og ****Da** (så) gikk jeg på andre skolen [...]*. I disse setningene vil studentene uttrykke «utilsiktet følge» (Så, NAOB, u.d.), men i stedet bruker studentene subjunksjonen *da* som er brukt «i setning som uttrykker en handling som går forut for eller er en forutsetning for den etterfølgende oversetningens handling eller tilstand» (Da, NAOB, u.d.).

Mens det å bruke konjunksjoner ikke var veldig vanskelig for studentene, hadde de flere problemer med subjunksjoner. En av de hyppigste feilene gjaldt subjunksjonene *når* og *da*. Setningene som ****Når** (Da) jeg var i Latvia, [...]*. og ****Da** (Når) jeg har gjester, er det veldig hyggelig [...]*. var ganske vanlige i tekstene studentene skrev. I det første setningen skulle vi bruke *da* fordi vi vil uttrykke «en handling som går forut for eller er en forutsetning for den etterfølgende oversetningens handling eller tilstand» (Da, NAOB, u.d.). Subjunksjonen *når* bruker vi for blant annet med gjentatte handlinger (Når, NAOB, u.d.). I setningen ovenfor er det å ha gjester ikke en forutsetning for noe, men en gjentatt situasjon og derfor skulle vi i denne setningen bruke subjunksjonen *når* ikke *da*. Dessuten finnes det noen feil i bruken av *som*. Studentene bruker andre ord, for eksempel *det* og *hvem* for å vise tilbake til noe eller noen: **[...] to mekanikere, **hvem** (som) jobber mye*. og **De har en nabo Gaute, **hvem** (som) er alenepappa [...]*.

I tillegg hadde studentene noen problemer med å bruke subjunksjonen *at*. Flere ganger brukte de ingen subjunksjon når de skulle bruke *at*: **Det betyr (at) der er mye regn [...]*. og **Jeg liker det (at) hybelen er stor [...]*. er noen eksempler på det.

4.2. Setninger

Det vanskeligste ved ordstillingen i norske setninger var plassering av verbalet. I tekstene var det mange feil som gjaldt regelen at i hovedsetninger står verb alltid på annen plass. Denne feilen er gjennomgående til stede i de fleste tekstene studentene skrev. For eksempel finnes det en slik setning **Nå han bor i Vadsø.* i en tekst for kapittel 2, setningen **Likevel jeg liker sjokolade [...].* er fra en tekst for kapittel 7 og **Nå min planen for framtida er å avslutte Tartu Universitet.* er fra kapittel 15. Setningene i studentenes tekster blir stadig mer komplekse og mot slutten av norskkurset opptrer mesteparten av feil i verbplassering i leddsetningene, f.eks. **Elevene må studere mye, derfor vi har mye skolelysene som vil også henge i og man kan gjøre samarbeidet i framtida.* og **Da bestemora mi giftet seg, arbeidetskamerat gav til henne K. Nagel's maleriet.* I slike setninger er det en vanlig feil at studentene ikke regner med det at V2 regelen gjelder også i tilfeller når leddsetninger fungerer som adverbial eller subjekt. I det siste eksempelet fungerer leddsetningen *da bestemora mi giftet seg* som adverbial og derfor skulle verbalet i setningen, *gav*, følge rett etter leddsetningen.

Studentene har også vansker med å plassere adverbialet i setninger. Når setningen inneholder adverb, plasserer studentene ofte adverbialet i begynnelsen av setningen. I norske setninger kan vi plassere tidsadverbialet først, for eksempel fungerer leddsetningen **Da bestemora mi giftet seg*, som adverbial i setningen ovenfor. Men vi kan ikke plassere adverbene som *ofte* eller *også* på den første plassen i setningen. Allikevel finnes det mange eksempler på setninger som **Også jobbet jeg i to måneder [...].* i tekstene studentene skrev gjennom hele norskkurset. En annen feil studentene ofte gjør er plassering av adverbialet i leddsetninger. Når vi har et adverb i en leddsetning, kommer det etter subjektet og før verbalet (Ellingsen & Mac Donald, 2012, p. 183). For eksempel skulle den grammatikalske varianten av setningen **[...] slik at vi kunne ikke gjøre noe.* Ha vært *[...] slik at vi ikke kunne gjøre noe.*

Studentene glemmer ofte også regelen på subjektstvang i norsk. I de fleste tilfellene bruker studentene ikke det formelle subjektet *det* og i stedet lar subjektsplassen stå helt tomt. Det kan vi se i tekstene skrevet gjennom hele norskkurset, for eksempel i setningen **I verksted er også en tv.* Fra kapittel 2 eller i **I Estland er mange videregående skole og yrkesskole.* Noen ganger utelater studentene også pronomenet som burde stå på

subjektsplassen, f.eks. i setningene **[...] fordi har ikke interesse for det.* og **I midnatt serverte kake.* I noen tilfeller bruker studentene demonstrativer i stedet for det formelle subjektet. En mulig forklaring for det kan være at de prøver å bøye det formelle subjektet, som likner på intetkjønnsformet av demonstrativet *den*, mens det formelle subjektet egentlig er et ubøyet ord. Setningene **Den var ei ganske gøy tid* og **De var hyggelig å se dem.* er eksempler på slike feil.

5. DISKUSJON

Etter tabellene jeg sammenstilte og brukte i analysedelen, er bruk av bestemt og ubestemt form det vanskeligste for informantene mine. I tillegg gjorde studentene mange feil i bruk av preposisjon og ordstilling i setninger.

Det største antallet av feil jeg oppdaget i studentenes tekster var knyttet til substantiv og substantivfraser. De norske og estiske substantivsystemene er ganske ulike. Mens i estisk bruker vi et kasussystem, har norske substantiver trekk som bestemthet, artikkel og kjønn. Ulikheter i substantivsystemene de to språkene bruker kan være en grunn for det store antallet av feil informantene mine gjorde i tekstene. Det samme gjelder for preposisjon og ordstillingen i setninger – estisk har ingen preposisjoner og ordstillingen er takket være kasussystemet ganske fri (Erelt, et al., 2000, p. 181). Dessuten gjorde studentene mange feil i setningene hvor subjektet til hoved verbet burde være det semantisk tomt formelle subjektet *det*. I estisk har vi ikke en absolutt subjektskrav og verb som ikke deler ut en ekstern rolle kan danne en setning selvstendig. (Erelt, et al., 2000, p. 376)

Ikke alle feil studentene gjorde var knyttet til ulikheter mellom estisk og norsk. For eksempel fant jeg en del feil i samsvarsbøyning av adjektiv som står til et substantiv. Her er norsk og estisk ganske like – i begge språkene bøyes adjektiv i samsvar med substantivet. Det som er ulikt er at i norsk bøyes adjektiv i tall, bestemthet, kjønn og grad når i estisk bøyes adjektiv i tall, kasus og grad (Erelt, et al., 2000, p. 129).

I noen tilfeller brukte studentene også feile verbformer eller gjorde feil i dannelsen av de norske verbformene. Estisk har flere former, vanligvis bøyes estiske verb etter person, tempus, modus og i aktiv og passiv (Erelt, et al., 2000, p. 125). Til tross for det bruker studentene i flere tilfeller norske verb i grunnform til og med verbalet også i norsk skulle bøyes i tempus og modus.

Fordi antallet av mine informanter er ikke veldig stor, kan jeg ikke hevde at det jeg oppdaget i denne oppgaven gjelder for alle estere som lærer det norske språket. For å oppnå en mer helhetlig forestilling om hva er vanskelig for estere ved innlæring av norsk,

skulle man undersøke et større antall informanter fra ulike norskkurs i hele Estland. Dessuten skulle man bruke en kontrollgruppe med studenter som ikke kan estisk eller ikke snakker det som morsmål.

6. KONKLUSJON

I denne oppgaven analyserte jeg de skriftlige tekster til seks estiskspråklige studenter. For det tok jeg utgangspunkt fra ordklassene i norsk og ordnet feilene studentene gjorde i tekstene sine i grupper. I analysedelen så jeg nærmere på de hyppigste feilene og gjorde rede for hva som er ugrammatisk ved de gale konstruksjonene studentene bruker.

I konklusjonsdelen av oppgaven drøftet jeg feil studentene gjorde og så på om det estiske språket kunne ha påvirket innlæring og bruk av norsk.

Kanskje det viktigste trekk jeg funnet er at mange av feilene studentene gjør er knyttet til ulikheter mellom de norske og estiske språkssystemene. For eksempel gjorde studentene mange feil i bestemthet og bruk av preposisjoner. Både substantivbøyning etter bestemthet og preposisjoner for å uttrykke sted og tidsforhold eller abstrakte forhold mellom ulike leddene i en setning er fremmede konsepsjoner for estisk.

Innen rammen av en bachelor-oppgave er det vanskelig å nå en helhetlig forestilling om hva er vanskelig for estisktalende studenter generelt. Jeg foreslår at et mulig tema for framtidige studier er å sammenligne feil av estisktalende studenter med forskjellene mellom de norske og estiske språkssystemene. Her kan det også være nyttig å bruke en ikke estisktalende kontrollgruppe. Så kan vi se på hvis feil estere gjør ved innlæring av norsk egentlig er knyttet til deres finno-ugriske morsmål eller gjør morsmålstalere av for eksempel et annet indoeuropeisk språk de samme feilene som estere.

7. EESTIKEELNE RESÜMEE

Tartu Ülikool

Maailma keelte ja kultuuride kolledž

Skandinavistika osakond

(Norra keel ja kirjandus)

Töö pealkiri: Rasked kohad norra keelesüsteemis eesti emakeelega õppijatele

Bakalaureusetöö

Autor: Betti Marie Peterson

Juhendajad: Antonina Kostina ja Øyvind Rangøy

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks on kaardistada ja analüüsida vigu, mida eesti emakeelega õpilased teevad norra keele õppimisel. Töös esitatakse järgmised uurimisküsimused:

1. Milliseid vigu õpilased oma tekstides tegid?
2. Millised vead esinesid õpilaste tekstides kõige tihemini?

Töös arutletakse mõningal määral ka küsimuse üle, miks tegid õpilased just neid vigu ja kas õpilaste norra keele kasutuses on märgata ka eesti keele mõjusid?

Töö põhineb tekstidel, mille kirjutasid kuus eesti emakeelega üliõpilast Tartu Ülikooli Skandinavistika osakonnas norra keele kursusel 2016. aasta sügissemestril. Tekstid valmisid kodutööna ning vastavad kursusel kasutatud õppematerjalikomplekti „På vei“ töövihiku igas peatükis esitatud kirjalikule ülesandele. Iga õpilane kirjutas semestri jooksul 14 teksti ning käesoleva töö alusmaterjaliks ongi vead, mille õpilased neid tekste kirjutades tegid.

Töös liigitatakse vead vastavalt norra keele sõnaklassidele ning lisaks üksiksõnadele ja fraasidele vaadatakse analüüsis ka lausetasandit.

Analüüsist tuleb välja, et õpilased tegid kõige rohkem vigu seoses nimisõnade ja eessõnadega. Näiteks tegid õpilased palju vigu norra keele määratud ja määramata vormi kasutamises ning omadussõnade vastavusse viimises nimisõna arvu, soo ja määratud või

määramata vormiga. Palju vigu tehti just seal, kus norra ja eesti keel on erinevad. Näiteks ei kasuta eesti keel eessõnu ning ka meie lausejärg on tänu käänamissüsteemile vabam, kuna lauseliikmeid ei määra mitte nende asukoht lauses vaid kääne, milles nad esinevad (Erelt, et al., 2000, p. 181). Samuti esines palju vigu seoses sellega, et kui eesti keeles võib lause moodustada juba vaid üks tegusõna (Erelt, et al., 2000, p. 376), siis norra keeles peab lausel alati olema alus, isegi kui see jääb semantiliselt tühjaks (Hvenekilde & Ryen, 1984, p. 131).

Edasiseks uurimissuunaks võib selle töö põhjal pidada eesti ja norra keele grammatika põhjalikumat võrdlust ning selle tulemuste kõrvutamist ja võrdlemist vigadega, mida teevad eesti emakeelega õpilased norra keelt õppides.

8. KILDER

Adverbial, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 21 januar 2020].

Cook, V., 2009. Multilingual Universal Grammar as the Norm. I: Y. I. Leung, red. *Third Language Acquisition and Universal Grammar*. Bristol: Multilingual Matters, pp. 55-70.

Da, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 24 januar 2020].

Ellingsen, E. & Mac Donald, K., 2012. *På vei Tekstbok*. Oslo: Cappelen Damm.

Erelt, M., Erelt, T. & Ross, K., 2000. *Eesti keele käsiraamat*. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Erelt, M., Kasik, R., Metslang, H., Rajandi, H., Ross, K., Saari, H., Tael, K. & Vare, S., 1995. *Eesti keele grammatika I*. Tallinn: Eesti Teaduste Akadeemia Eesti Keele Instituut.

Formelt subjekt, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 22 januar 2020].

Frase, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 21 januar 2020].

Golden, A., Mac Donald, K. & Ryen, E., 1996. *Norsk som fremmedspråk*. IV red. Oslo: Universitetsforlaget.

Hvenekilde, A. & Ryen, E., 1984. *"Kan jeg få ordene dine, lærer?"*. Oslo: Landslaget for Norskundervisning og J. W. Cappelens Forlag.

Infinitiv, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 18 januar 2020].

Jente, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 23 januar 2020].

Komparativ, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 16 januar 2020].

Kulbrandstad, L. A., 2005. *Språkets mønstre*. Oslo: Universitetsforlaget.

Lightbown, P. M. & Spada, N., 2011. *How Languages are Learned*. III red. Oxford: Oxford University Press.

Når, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 24 januar 2020].

Objekt, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 21 januar 2020].

Ord, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 22 januar 2020].

Ordklasse, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 16 desember 2019].

Predikativ, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 21 januar 2020].

Preposisjon, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 20 januar 2020].

Pronomen, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 17 januar 2020].

Så, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 24 januar 2020].

Språk, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 4 januar 2020].

Superlativ, NAOB, u.d. *Det Norske Akademis ordbok*. [Internett]
[Funnet 16 januar 2020].

Åfarli, T. A. & Eide, K. M., 2008. *Norsk generativ syntaks*. II red. Oslo: Novus Forlag.

Tillegg 1: Substantiv og substantivfraser

	Bestemt og ubestemt form
Kapittel II	* I verksted er også en tv (i verkstedet)
	* På bildet på kalender er ei dame (kalenderen)
	* Roy og andre mann (den andre mannen)
	* Det er en TV på verksted (på verkstedet)
	* Det er en bord i verksted også (på verkstedet)
	* De bil er ødelagt (denne bilen)
Kapittel III	* [...] og liker den yrket. (dette yrket)
Kapittel V	* [...] på universitetet mellom forelesninger . (forelesningene)
	* Jeg våkner klokka sju om morgen . (om morgenen)
	* Norskurs slutter klokka ti. (Norskkurset)
	* Norskurs begynner klokka halv ni [...]. (norskkurset)
	* Etter forelesninger kommer jeg hjem. (forelesningene)
	* På kafe kan jeg slappe av, [...]. (På kafeen)
	* [...] klokka fem på halv åtte om morgen . (om morgenen)
	* [...] drikker jeg teen eller spiser noen frukta [...]. (te, noe frukt)
	* Etter dusj pusser jeg tennene. (Etter dusjen)
Kapittel VI	* Også ryddet jeg museum en dag i uka. (museet)
	* Den var deilig ferien . (Det var en deilig ferie)
	* Min ferien . (Min ferie)
	* Jeg og min vennene var på musikkfestivalen . (mine venner, musikkfestival)
	* Vi høre mange forskjellige bandene [...]. (mange forskjellige band)
	* Vi sover i teltet . (i et telt)
	* Jeg hadde veldig hyggelig ferien . (hyggelig ferie)
	* [...] spurte de spørsmål om [...] museumet . (museet)
	* [...] og gikk på biblioteka . (på biblioteket)
	* Dette byen ligger i Latvia. (Denne byen)
	* Men på andre dagen [...]. (på den andre dagen)
Kapittel VII	* Jeg kjøper klær fra butikken . (butikk)
Kapittel VIII	* [...] vår, sommer, høst og vinter . (våren, sommeren, høsten, vinteren)
	* [...] fordi bursdagen min er i sommer . (om sommeren)
	* Jeg skriver sammendrag av teksten på siden [...]. (sammendraget, på side)
	* Vinter er fryse vanligvis, vår er litt varm. (Vinteren, våren)
	* Sommer er litt regnfull og sol skinner. (Sommeren er, sola skinner)
	* Høst er vindfull og regnfull. (Høsten er)
	* Jeg liker best sommer [...]. (best sommeren)
	* Men det er varm i sommer [...]. (om sommeren)
	* Dager blir lengere og blomster begynner å blomstre. (Dagene, blomstrene)
	* Dager blir kortere [...]. (Dagene blir kortere)
	* [...] og biler an kjøre på is fra Hiiumaa til fastlandet. (og bilene kan)
	* Jeg liker best høsten, fordi jeg liker fargerik naturen da. (fargerik natur)
	* Dessuten er min bursdag i høst! (om høsten)
	* [...] snakker om vær . (om været)
	* Jeg liker best vinter , [...]. (Jeg liker best vinteren)
	* [...], men begge mennesker håper at [...]. (begge menneskene)
	* De snakker mer om vær og om klima . (været og klimaet)
	* Mennesker er litt triste, men nature er veldig vakker [...]. (naturen)
	* Nå er her høsten . (Nå er det høst)
	* Sol skinner ikke so ofte. (Sola skinner)

	* Fordi jeg har bursdagen i sommer . (<i>om</i> sommeren)
	* [...], sol skinner, vannen er varme [...]. (<i>sola</i> skinner)
	* Væren er oversyket. (Været er)
	* Det er 4 årstidene i Estland [...]. (årstider)
Kapittel IX	* [...], sol skinner, vannen er varme [...]. (vannet)
	* [...], de spiser alt i kveld [...]. (spiser alt <i>på</i> kvelden)
	* De hadde det veldig vanskelig i begynnelse , [...]. (i begynnelsen)
	* [...], men de fikk hjelp fra indianere [...]. (fra indianerne)
	* Vanligvis spiser amerikanere kalkun [...]. (amerikanerne)
	* Vi gratulerte hverandre og ga hverandre små gavene . (små gaver)
	* Dame holder en blomsterbukett. (Dama holder)
	* På andre bord står en stor bolle [...]. (På <i>det</i> andre bordet)
	* Taiwan Lantern festivalen var [...]. (<i>Taiwans Lanterne</i> festival)
	* Disse lanterner er dekorert med [...]. (Disse lantemene er <i>dekorerte</i>)
	* Professorer og viktige folk snakket om universitetet. (Professorene)
	* Familie (foreldre, besteforeldre og to barn) er veldig [...]. (Familien)
	* Yngre barn fikk en blå bamse, eldre barn fikk et troll. (Det yngre barnet, det eldre barnet)
	* [...] en tor bolle med mange snacks, som mandariner og kjeksene . (kjeks)
	* Der er også flere gaver under juletre . (juletreet)
	* Det var i museum av Universitetet i Tartu. (museet)
	* [...] fordi vi studerer i skandinavistikas avdelinga . (avdeling)
	* På bordet er det stor blå duken [...]. (<i>en</i> stor blå dunk)
	* Liten julenissen sitter på hylla. (en liten julenisse)
	* Det er stor gul stjema på vinduet. (ei stor gul stjeme)
	* Det er lite jultre på andre bord . (på det andre bordet)
	* I helgen gikk jeg til [...]. (I helga)
Kapittel X	* Den stua ser ut veldig koselig. (Denne stua)
	* Etter dugnad kjenner de andre familien som bor der. (Etter dugnaden)
	* Jeg begynte bamehage når jeg var 2 år gammel i Tartu. (i bamehagen)
	* Jeg begynte på skole , når jeg var 7 år gammel [...]. (på skolen)
	* Litt over et år siden kom hans kona og bama til Norge. (hans kone og barn)
	* Det er min først år i universitet . (universitetet)
	* [...] og spiller i sammen fotballaget . (fotballag)
	* De første 20 år bodde jeg på Hiiumaa [...]. (De første 20 årene)
	* [...] og ringte ambulanse . (ambulansen)
	* [...] selv om jeg har likevel depresjonen [...]. (depresjon)
	* [...] vanligvis får jeg inspirasjonen av naturen. (inspirasjon)
	* [...] og oppdager norsk kulturen og naturen . (norsk kultur og natur)
Kapittel XI	* Jeg skal oversette norsk litteraturen . (norsk litteratur)
Kapittel XII	* Vanligvis jeg har tid for dem i helgen . (<i>om</i> helga)
	* Hovedstad er Tallinn. (Hovedstaden)
	* Sangfestival er veldig viktig foretak. (Sangfestivalen)
	* [...] og de andre steder jeg har lest om i Sigrid Undsets bøker. (de andre stedene)
	* Oslo var som typisk storbyen , [...]. (<i>en</i> typisk storby)
	* [...] og det var mer fjellene i Bergen. (var <i>flere</i> fjell)
	* Spesielt likte jeg fjorder og båttur mellom dem. (og båtturen)
	* Selv når regnet det nesten hver dag [...]. (Selv om)
	* Majoritet er velmenende, [...]. (Majoriteten er)
	* Av det 10 millioner , 3 millioner bor i Athen. (millionene)

	* Andre størst by er Thessaloniki [...]. (Den andre største byen)
	* Hellas har veldig rikelig kulturen . (kultur)
	* Hellas har hatt mange stor tenkerene [...]. (mange store tenkere)
Kapittel XIII	* [...] stor tenkerene, at var legge om Europas og jords kulturen . (Europas og verdens kultur)
	* Vik er en liten landsby ved kysten av fjorden . (ved kysten av en fjord)
	* Jeg bor i dobbeltrom med andre studenten . (med en annen student)
	* Jeg vil gjerne bo i stor lyse eneboligen . (i en stor, lys enebolig)
	* [...] så vi kan legge kopper våre der. (koppene våre / våre kopper)
	* Heldigvis er radiatore varme [...]. (er radiatorene varme)
	* De eneste ting jeg ikke liker [...]. (De eneste tingene)
	* [...] og designen til lamper i stua! (designen på lampene i stua)
	* [...] et koselig hus i ei lita bygd i skog eller ved kysten. (i skogen)
	* Etter universitet ønsker jeg å flytte [...]. (universitetet)
	* Soverom må ha en stor seng. (soverommet)
	* [...] å ha store eneboligen/leiligheten . (en stor enebolig/leilighet)
	* Om morgenen kan jeg bekvem gå på skole . (gå på skolen)
	* [...] på oppholdsrom har jeg ei bokhylle [...]. (på oppholdsrommet)
	* Da bestemora mi giftet seg, arbeidskamerat gav til henne K. Nagel's maleriet . (maleri)
	* Jeg vil bo i små huset i skogen [...]. (i et lite hus)
	* Det er bare god drømmen , [...]. (bare en god drøm)
	* Antakelig skal jeg leve i leiligheten i Tartu og bør omgås menneskene. (bo i en leilighet)
	* Det er nye vinduene og det er varme. (er nye vinduer)
	* Der er veldig stygge veggene [...]. (veldig stygge vegger)
	* I soveromen vår er det to senger, [...]. (soverommet)
Kapittel XIV	* Jeg studerer norsk i universitet . (på universitetet)
	* Jeg hører veldig mye musikk og jeg liker å gå på konserten . (gå på konsert)
	* Noen ganger liker jeg å bake kakene . (å bake kaker)
	* Brudepar var fin og alle gjestene var i godt humør. (Brudeparet)
	* Dag var ganske lang [...]. (Dagen var)
	* [...] besøke meg da jeg er borte fra hjem . (borte fra hjemmet)
	* Niesa mi, det vil si datterdatter hans [...]. (datterdattera hans)
	* Vielsen foregikk på ettermiddag [...]. (på ettermiddagen)
	* På fommiddag gjorde hele familien vår forberedelser [...]. (På formiddagen)
	* [...] ville dra tilbake til fastlandet på den samme kvelden . (samme kveld)
	* [...] og minte om en vakker dag . (minte om den vakre dagen)
	* Han liker leke med alle bama i bamehagen [...]. (med alle bam)
	* [...] fordi andre spilleren var syk. (en annen spiller)
	* Bryllupet var holdt Haapsalu promenaden . (Haapsalu promenad)
	* Allikevel var brudepar lykkelig [...]. (brudeparet)
	* [...] og være en del av dette bryllupet, ikke som gjesten . (ikke som gjest)
	* Etter vielse , ble alle gratulere den nylig viet og da [...]. (Etter vielsen)
	* Hun har arbeidet bokholderen ganske lenge [...]. (arbeidet som bokholder)
	* Hun har drevet med hagebruket . (hagebruk)
	* [...] mennesker kan være lykkelig uten ekteskapet . (uten ekteskap)
	* Jeg kan ikke særlig husker dette bryllup [...]. (dette bryllupet)
	* [...] for eksempel brudet og brudgom bytter ringer som er av gullet . (brudgommen, av gull)
	* Brudepar inviterer alle familien og gode venner. (Brudeparet)
	* Vanligvis brud bruker hvit brudekjole og brudgomm har [...]. (bruden, brudgommen)

	Tallinnis 21. skole (21. skool) ja Skandinavistika (Skandinavistika)
Kapittel XV	* Jeg skal avslutte universitet i ett og et halvt år. (universitetet)
	* [...] før jeg skal søke på universitet igjen. (universitetet)
	* Der sjekker jeg billetter og jeg tar gjesters klær . (gjesters klær)
	* [...] bestemmer om hvilke bøkene skal bli publisert. (bestemmer hvilke bøker)
	* Jeg vil reise og se forskjellige landet . (se forskjellige land)
	* Første ryddet jeg rommet . (ryddet jeg rom)
	* Likevel ville jeg prøve det jobb og sender CV min . (denne jobben, CV-en min)
	* CV er i tilbehører. (CV-en er)
	* [...] gå en tur rundt gården sammen med besøkendene [...]. (besøkende)
	* Der måtte jeg selge billetter til turisttoget og museum . (museet)
	* Jeg har ikke drømmejobben [...]. (Jeg har ikke noen drømmejobb)
	* [...] hvor jeg må å gjøre samme tingene hver dag. (gjøre samme ting)
	* [...] skal finne jobben som jeg liker. (finne jobb)
	* Jeg synes at jeg vil jobbe som oversetteren . (jobbe som oversetter)
	* Jeg håper at jeg kan finne jobben i Norge [...]. (kan finne jobb i Norge)
	* Jeg har tatt flere psykologikurs i universitet . (på universitetet)
	* Nå min planen for framtida er å avslutte Tartu Universitet. (Nå er min plan)
	* Min første jobben var i et hotell. (Min første jobb var)
	* Neste jobben var i Hello Kitty butikk i Viru Keskus. (Neste jobb) +
	* [...] i Tallinns gamlebyen . (i Tallinn gamleby)
	* Jeg likte det jobb [...]. (denne jobben)
Kapittel XVI	* Navnet på bamehage heter Hellik. (Navnet på bamehagen)
	* Jeg begynte på grunnskole som heter Tartu Tamm Gymnas [...]. (på grunnskolen)
	* [...] kan de gå på videregående skolen eller yrkesskole. (videregående skole)
	* Yrkerskolen vart to år eller mer. (Yrkesskole)
	* Etter på videregående skole kan studenter gå på universitet [...]. (skolen, universitetet)
	* Nå studere jeg i universitet . (Nå studerer jeg på universitetet)
	* I det første år lærte vi estisk [...]. (I det første året)
	* [...] få mer motivasjon for å lære dette språk . (dette språket)
	* Lærere våre og rektoren vår [...]. (Lærere våre)
	* Jeg tror at det er god skolen [...]. (en god skole)
	* [...] begynte Tallinns 21. Skolen . (begynte på Tallinn 21. skole)
	* Da gikk jeg på andre skolen [...]. (på en annen skole)

	Genitivs-s
Kapittel IX	* Taiwan Lantem festivalen [...]. (Taiwans Lanterne)
	* [...] Skandinavistika 25 fest. (Skandinavistikas)
Kapittel XII	* Men Norge natur var [...]. (Men Norges natur)
Kapittel XV	* [...] i Tallinns gamlebyen. (i Tallinn gamleby)
Kapittel XVI	* [...] Tallinns 21. Skolen. (Tallinn 21. skole)
	* [...] Tallinns Universitet. (Tallinn Universitetet)

	Flertall
Kapittel V	* Ofte leser jeg godt boka . (gode bøker)
	* [...] og gikk [...], på museet og på kafe. (på museer)
Kapittel VII	* For eksempel liker jeg genser [...]. (gensere)
	* [...] og noen ganger i e-butikk . (i e-butikker)
	* Jeg liker [...] jeanser, bluser og genserer . (gensere)
Kapittel VIII	* [...] er samboene [...]. (samboere)
	* Vi har flere årstid . (flere årstider)
	* Noen vinteren det snør [...]. (Noen vintrer)
	* [...], men noen vinteren regner det [...]. (vintrer)
	* Taiwan Lantern festivalen (<i>Taiwans</i> Lanterne)
Kapittel IX	* [...] kjøtt og mange matbit . (matbiter)
	* Juletreet er pyntet med brune julepynte [...]. (julepynt)
	* [...] indianer og europeisk innvandrere . (indianere, innvandrere)
	* Etter dugnad kjenner de andre familien som bor der. (familier)
Kapittel X	* Hver og en trenger fantasien og formål, [...]. (fantasier)
	* Jeg tror at her ikke er fjell og fjord og nordlys. (og fjorder)
Kapittel XII	* [...], men ester er også veldig innesluttet . (estere, innesluttete)
	* Omtrent 10 millioner innbrygger bor i Hellas. (innbyggere)
	* Av det 10 millioner, [...]. (Av de <i>millionene</i>)
	* [...] med omtrent 325 000 innbrygger . (innbyggere)
Kapittel XIII	* Huset er bygget av mursteinere [...]. (mursteiner)
	* Det er seks rommet i huset [...]. (Det er seks rom)
	* Andre rommet er fint også. (Andre rom er fine)
	* Også liker jeg store rommet og mørkt møbler. (store rom)
	* Jeg liker når huset har to etasje og balkong. (to etasjer)
	* [...] og jeg må dele hybelen med fire andre personen . (personer)
	* Jeg vet ikke hvor mange romer der. (hvor mange rom)
Kapittel XIV	* Jeg har to søstera og en brøder. (to søstre) en brøder ka valeks par
	* [...] både guttene og jenta . (og jentene) sannsynligvis feil
	* Jeg har to søster , [...]. (to søstre)
	* Der er forskjellige game og spiller . (Der er forskjellige spill)
	* Festen varer mange timer og alle har gode tide . (god tid)
Kapittel XV	* Jeg vil ta bilder på konserten . (konserter)
	* Sommeren 2014, 2015, 2016 (Somrene)
	* [...] bursdagsfeste , idrettsanangement , julefeste og i bryllupe . (-r, -er, -r, -r)
	* [...] da det var veldig få besøkender . (besøkende) +
	* Der hadde jeg lang tekst, hva jeg måtte lese for passasjerer . (passasjerere)
Kapittel XVI	* [...] mange videregående skole og yrkersskole . (videregående skoler, yrkeskol)
	* Videregående skole er likevel mer. (Videregående skoler)
	* [...] når de får toppkarakter [...]. (toppkarakterer)
	* [...] de fleste av dagen i klasserommet vårt. (dagene)
	* Min favoritt klasse var musikk, historie [...]. (Mine favorittfag var)

	Ubestemt artikkel
Kapittel II	* Roy er venn av Ilmar (en venn)
	* [...] og Ilmar spiser pære også (ei pære)
	* [...] og dette er verksted (et verksted)
	* [...] og leser det avis (ei avis)
	* en bord (et bord)
	* en hvit skjorte (ei hvit skjorte)
	* en lue (ei lue)
	* Det er en bord (et bord)
	* En avis og brød (ei avis)
Kapittel III	* Hun er en tannlege (er tannlege)
	* Han er en student. (er student)
	* Han er 31 år og hun er en student (er student)
	* [...] fordi hun er en tannlege (er tannlege)
	* Hun jobber i en tannlegekontor (på et tannlegekontor)
Kapittel VI	* I ferien jobbet jeg i en museum. (et museum)
Kapittel VII	* Jeg går ofte med jeans, ei bluse og en genser, [...]. (bluse og genser)
Kapittel VIII	* Ofte blåser lett bris [...]. (en lett bris)
	* Nils tenkte det er ikke flott dag . (en flott dag)
Kapittel IX	* Mannen har på seg hatt [...]. (har på seg en hatt)
	* Det synes veldig vakre fest . (en veldig <i>vakker</i> fest)
	* Det er lite jultre på andre bord. (Det er et lite juletre)
	* Det er en juletre [...]. (et juletre)
	* På en av bordene står et lite juletre. (et av bordene)
	* På andre bordet står en skål og fire lys. (ei skål)
	* [...] en stor julestjerne og to bord. (ei stor julestjerne)
	* Mannen holder ei veldig stor kjærlighet på pinne [...]. (en [...] kjærlighet)
Kapittel X	* Michelle er flyktning [...]. (en flyktning)
	* Jeg har skrevet en fin lyrikk bare to år [...]. (skrevet fin lyrikk)
Kapittel XI	* [...] eg har varme klær og en lue og et skjerf. (ei lue)
Kapittel XII	* Estland er litt land . (er et <i>lite</i> land)
	* Det er en veldig liten land i midten av Italia. (et veldig lite land)
	* Fordi foreldrene mine har planlagt dette reiset [...]. (denne reisen)
Kapittel XIII	* Det er seks rommet i huset og kjøkken også. (og <i>også</i> et kjøkken)
	* [...] bor jeg i hybel i Tartu. (bor jeg <i>på</i> en hybel i Tartu)
	* Jeg bor i dobbeltrom med andre studenten. (et dobbeltrom)
	* [...] jeg bruker det som et nattbord. (som nattbord)
	* Mellom bokhylla og vinduet står skrivebord [...]. (et skrivebord)
	* Da [...] giftet seg, arbeidskamerat gav til henne [...]. (<i>ga</i> en arbeidskamerat)
	* Foreldrene mine kjøpte også maleriet som jeg var liten. (et <i>maleri</i>)
	* Slik vil jeg gjerne bo i veldig hyggelig og lite leilighet . (i en [...] leilighet)
	* Det er en rom hvor jeg kan lese bøker, [...]. (et rom)
	* Den har [...], en kjøkken, en bad og en WC. (et kjøkken, et bad og et WC)
	* Soverom må ha en stor seng. (ei stor seng)
	* [...] har jeg ei bokhylle, ei bordslampe, en teppe [...]. (et teppe)
	* Jeg bor i Tartu i en kollektiv. (i et kollektiv)
	* [...] og en stor teppe på gulvet. (og et stort teppe)
	* [...] en stua, et soverom med en stor seng [...]. (ei stue, ei stor seng)

	* [...] en stua, et soverom med en stor seng [...]. (ei stue, ei stor seng)
Kapittel XIV	* Hun er en veldig god elev. (Hun er veldig god elev.)
	* Nå har de en vakker datter [...]. (ei vakker datter)
	* Han er det som finner alle mistet ting i huset vårt. (Han er den)
	* [...] men de dro dit akkurat når det burde begynne. (den)
	* [...] bygge sin egen hjem [...]. (å bygge sitt eget hjem)
	* [...] og en morsom spill [...]. (et morsomt spill)
	* [...] for eksempel brudet og brudgom [...]. (bruden) +
	* Brudet har en brudepike. (Bruden har ei brudepike)
Kapittel XV	* Jeg jobbet i slott . (i et slott)
	* I slotten er hotell og restaurant . (et hotell og en restaurant)
	* [...] hjem og jobbe som en oversetter [...]. (jobbe som oversetter)
	* [...] jobbet jeg i en enda mindre klesbutikk som en selger . (som selger)
	* Jeg var en guide og en kundeservice. (Jeg var guide og <i>kundebehandler</i>)
	* Jeg likte å være en guide me, fordi [...]. (å være guide)
	* [...], fordi jeg fikk sitte på med lite turismetog [...]. (et lite turismetog)
	* Der hadde jeg lang tekst , hva jeg måtte lese for passasjerer. (en lang tekst)
	* [...] jeg virkelig elsker å være en kokk. (å være kokk)
	* Neste jeg hadde en jobb i havn [...]. (<i>Neste jobb hadde jeg</i> i ei havn)
	* I slotten er hotell og restaurant. (I slottet er <i>det et</i> hotell)
	* I løpen av disse tre år [...]. (I løpet av)
	* [...], skape en koselig hjem [...]. (et koselig hjem)
	* Jeg er en medlem av [...]. (et medlem)
	* Jeg er ikke sikker at jeg kan jobbe i en sted [...]. (jobbe <i>på</i> et sted)

Tillegg 2: Adjektiv

	Substantivfrase med adjektiv
II	* [...] med en andre mannen (annen mann)
IV	* Ofte leser jeg godt boka. (god boka)
	* og drikker varmt sjokolade. (varm sjokolade)
VI	* De var veldig hyggelig . (veldig hyggelige)
VII	* Men mine klær er grå, svart eller hvit . (svarte, hvite)
	* Jeg liker mørk klær. (mørke klær)
	* Jeg liker mørk farger. (mørke farger)
	* [...] men jeg liker også god kjøtt og fisk . (godt kjøtt, god fisk)
	* Jeg liker komfortable og varm klær. (og varme klær)
VIII	* Om sommeren det er ikke så varm , [...]. (ikke så varmt)
	* Men det er varm i sommer [...]. (det er varmt)
	* Ofte er det overskyet og kald og våt . (kaldt og vått)
	* Noen ganger er det klart og fin oppholdsvær. (fint)
	* Vanligvis er det glatt og mørk [...]. (mørkt)
	* Det regner mye og det er kald . (det er kaldt)
	* Jeg liker kaldt bedre enn varm også. (bedre enn varmt)
	* Klimaet i Estland er ikke god . (er ikke godt)
	* Det er mørk og kaldt om morgenen. (Det er mørkt)
	* Også det er varme , [...]. (Det er <i>også</i> varmt)
IX	* Alle er veldig lykkelig [...]. (veldig lykkelige)
	* Der lyser også et liten lys. (et lite lys)
	* Disse lanterner er dekoreert med [...]. (dekorerte)
	* Det synes veldig vakre fest. (<i>en</i> veldig vakker fest)
	* Familien [...] er veldig lykkelig og [...]. (er veldig lykkelige)
	* Alle er veldig glad . (er veldig glade)
	* Amerikan-Indianere er ikke so glad med [...]. (<i>så</i> glade)
	* [...] indianerer og europaesk innvandrere. (europeiske)
X	* Det er min først år i universitet. (mitt første år)
	* [...] jeg vil bo i Norge litt tid [...]. (ei lita tid)
XII	* Estland er litt land. (er <i>et</i> lite land)
	* Estland har fire årstider og fint natur. (fin natur)
	* [...] eller noen annen sted ved kysten. (<i>noe</i> annet sted)
	* Hellas har hatt mange stor tenkerene [...]. (mange store <i>tenkere</i>)
	* Huset vårt har to etasjer, er ganske stor [...]. (er ganske stort)
XIII	* [...] og der er mørk møbler. (mørke møbler)
	* Hybelen er ganske små [...]. (Hybelen er ganske liten)
	* Jeg vil gjerne bo i stor lyse eneboligen. (i <i>en</i> stor, lys <i>enebolig</i>)
	* Også liker jeg store rommet og mørkt møbler. (mørke møbler)
	* Det er også et stor speil [...]. (et stort speil)

	* Jeg synes det er god å ha god plass [...]. (det er godt å ha)
	* [...] at det er ikke noen personlige plass [...]. (noen personlig plass)
	* Hybelen er litt kaldt også. (er <i>også</i> litt kald)
	* [...] å ha stor vinduer med vid vinduskarmer. (store, vide)
	* [...] fordi dette er forslitt og fargeløs . (fargeløst)
	* Jeg vil bo i små huset i skogen [...]. (i et lite hus)
	* Det er nye vinduene og det er varme . (det er varmt)
	* [...] i veldig hyggelig og lite leilighet. (i en [...] og liten leilighet)
	* [...] og et stor vindu så der er lys. (et stort vindu)
XIV	* Brudepar var fin [...]. (<i>Brudeparet</i> var fint)
	* Hun liker å lese interessant bøker. (interessante bøker)
	* [...] mennesker kan være lykkelig uten ekteskapet. (lykkelige)
	* Hun sier at hun elsker ham og de er veldig lykkelig . (lykkelige)
	* [...] og et hvit slør. (et hvitt slør)
XV	* Jeg planer å lese noen god bøker [...]. (å lese noen gode bøker)
	* [...] kolleger var veldig hyggelig og støttende. (hyggelige)
	* Begge er mulig . (Begge er mulige)
XVI	* [...] seks eller sju år gammelt . (år gammel)
	* I Estland er skolesystemet ganske lik systemet i Norge. (likt)
	* De fagene jeg studerer nå er mer interessant [...]. (interessante)
	* [...] alle var [...] hyggelig og vennlig mot hverandre. (hyggelige, vennlige)
	* De er lykkelig og har god karakterer [...]. (lykkelige, gode)

	Gradbøyning av adjektiv
VIII	* [...] vår er litt varm . (litt varmere)
	* Dager blir lengere [...]. (blir lengre)
	* Klimaet i Estland er varemere mer i Norge. (enn)
XII	* Fordi Trondheim var nordst i vår reise [...]. (var den nordligste)
	* Andre størst by er Thessaloniki [...]. (Den andre største <i>byen</i>)
XIII	* [...] å ha større eneboligen/leiligheten. (å ha en stor)
	* Om morgenen kan jeg bekvem gå på skole. (bekvemmere)
XIV	* [...] hun føler at hun er lykkelige i hele verden. (lykkeligst)

Tillegg 3: Verb

	Dannelse av verbformer
VIII	* Jeg fortell om årstidene i Haapsalu. (Jeg forteller)
IX	* Jeg fortell om bildet: [...]. (Jeg forteller)
	* Etter det sluttet, begynte [...]. (det hadde sluttet, begynte)
X	* Jeg fortell om Michelle. (Jeg forteller)
	* Jeg har skrev en fin lyrikk bare to år [...]. (Jeg har skrevet)
XII	* Også har jeg kjøre gjennom i Gol [...]. (har jeg kjørt)
XIV	* Min fiolinlærer invitert meg, [...]. (inviterte)
	* Han har bor sammen med faren min omtrent tjue år. (<i>Hun</i> har bodd sammen med)
XV	* Jeg har hadde frivillig jobb [...]. (Jeg har hatt)
	* En jobb som føler ikke like jobb. (som føles ikke)
XVI	* Det vart tre år. (Det varte <i>i</i> tre år)
	* For eksempel, min fysikklærer aldri undervist [...]. (For eksempel underviste min)

	Etter modal verb
II	* De kan også spise, [...], slapper av og leser det avis. (slappe av og lese)
V	* [...] fordi må jeg ikke lager mat. (jeg må ikke lage mat)
	* kan jeg spise [...] og drikker varmt sjokolade. (og drikke)
VIII	* [...] jeg liker å gå på tur [...], leser ei bok og koser seg. (lese, kose)
X	* [...], så kan jeg ikke gjør ingenting, bare å sove . (ikke gjøre, bare sove)
	* Jeg håper at jeg kan gjør der, [...]. (at jeg kan gjøre det)
	* [...] jeg vil bo i Norge litt tid og oppdager norsk kulturen [...]. (oppdage)
XI	* Også må jeg spis mange vitaminer. (må jeg spise)
XIV	* Jeg kan ikke særlig husker dette bryllup [...]. (kan ikke særlig huske) +
	* [...] men jeg vil fortell om en av dem. (jeg vil fortelle)
XV	* [...] hvor jeg må å gjøre samme tingene hver dag. (hvor jeg må gjøre)
	* Derfor håper jeg at jeg kan forstår mennesker. (at jeg kan forstå)
	* Du kan kontakte meg på telefon [...] eller skriv til adresse [...]. (eller skrive)
	* Jeg håper at [...] vil jeg [...], og har en hund og to katter [...]. (og ha en hund)
	* Jeg håper at jeg kan [...] og jobber der noen sommermåned, [...]. (og jobbe der)

	Dannelse av presens
II	* Han reparere en bil (han reparerer)
V	* Etter skolen gjøre jeg leksene og spise . (gjør jeg, spiser)
	* Jeg slå av alarmen [...]. (jeg slår av)
	* [...], børste seg håret sminke seg og [...]. (børster håret, sminker)
	* Før gå til sengs [...]. (Før jeg går)
	* [...] og en nisse gi bort pakker. (gir bort)
	* Alle komme hjem å møte familien deres [...]. (Alle kommer hjem)
X	* Noen ganger lager jeg mat og bake kaker. (og baker)
XI	* Derfor jeg jogger om vinteren og sykle om sommeren. (og sykler)
	* Jeg prøve kostholle sunt, [...]. (Jeg prøver)
	* Jeg har ikke form, men jeg gå på jogget [...]. (men jeg jogger)
	* [...] og gå til fots så mye som mulig. (og går)
	* Også prøve jeg å spise sunnt. (prøver)
	* Jeg prøve å gå så mye som jeg kan. (Jeg prøver)
XIII	* Jeg dele soverom med ei venninne. (Jeg deler)
XVI	* I Estland barna begynne på grunnskolen [...]. (I Estland <i>begynner</i> barna på)
	* Jeg studere journalistikk [...]. (Jeg studerer)
	* I Estland gå barna på skolen [...]. (går barna på skolen)
	* Nå studere jeg i universitet. (Nå studerer jeg <i>på universitetet</i>)

	Substantivisk bruk av infinitivsformen
II	* Han elsker hjelpe mennesker (elsker å hjelpe)
V	* Jeg liker spise pizza og drikke te. (liker å spise og drikke te)
	* [...] men noen dager jeg orker ikke lage den... (ikke å lage)
	* [...] og må jeg begynne gjøre lekser. (begynne å gjøre)
	* Jeg liker lage middag hjemme, men [...] liker jeg spise på kafé. (liker å lage, å spise)
	* Dette liker jeg spise kake [...]. (liker jeg å spise kake)
	* Jeg liker gå på restaurant også. (Jeg liker å gå)

	Feil tempus
VIII	* Anna sa at det er ikka så kaldt der. (Anna sier)
	* Haifa sa at det er veldig varmt [...]. (Haifa sier)
	* [...] fordi Nils ville shifte dekk på bilen. (Nils vil <i>skifte</i>)
	* [...] lærere som hadde jobbet på universitetet. (som har tidligere jobbet)
IX	* Vi drukket sjampanje [...]. (Vi drakk)
	* Etter det sluttet , begynte [...]. (det hadde sluttet)
X	* [...] måtte jeg bestemme hva skal jeg gjøre etterpå. (hva <i>jeg</i> skulle gjøre)
XII	* Først var jeg i Oslo og så flykte jeg i Haugesund. (flyktet)
	* Etterpå dra jeg i Bømlo. (dro jeg)
	* [...] fordi jeg var bare i Oslo flyhavn (Gardermoen). (jeg har bare vært)
XIII	* Men hvis jeg [...], jeg ville gjerne bo på landet. (vil jeg gjerne)
	* Jeg ville ha et koselig hus [...]. (Jeg vil ha)
	* Hvordan jeg vil gjerne bo egentlig kommer av hva jeg gjør . (hva jeg skal gjøre)
	* Men hvis jeg hadde barn, jeg ville at de kan vokse opp på landet [...]. (at de kunne)
	* Jeg har alltid ønske å ha stor vinduer med vid vinduskarmer. (har alltid ønsket)
	* Der burde være [...] og et stor vindu så der er lys. (<i>det</i> skulle være <i>lyst</i>)
XIV	* Jeg snakker med mange mennesker. (Jeg snakket)
	* Jeg og læreren min går hjem. (gikk hjem)
XV	* Jeg tar pakker og tar dem til forskjellige steder. (Jeg tok pakker og tok dem)
	* Der sjekker jeg billetter og jeg tar gjesters klærne. (sjekket, tok)
	* [...] og jeg er vaskekone. (var <i>rengjøringsarbeider</i>)
	* Jeg rydder 4 dager i uka. (Jeg ryddet)
	* Jeg jobbet i slott. (Jeg har jobbet)
	* Jeg jobbet der tre sommer. (Jeg har jobbet)
	* Jeg måtte også pass på at alt er rent [...]. (<i>pass</i> e på at alt var rent)
XVI	* Videgående skole vart tre år. (varer <i>i</i> tre år) +

Tillegg 4: Preposisjon

	Abstrakt forhold
II	* [...] kan se på fotballkamp i tv (se fotballkamp på tv)
V	* [...] jeg har ikke tid å lage mat hver kveld. (har ikke tid til å lage)
	* Onsdag og Thursdag går jeg andre klasser. (går jeg på andre)
	* Der nest går jeg forelesninger. (går jeg på forelesninger)
	* Jeg klær meg [...]. (Jeg klær på meg)
VI	* [...] og møtet med en venn. (og møtte en venn)
VIII	* [...] snakker sammen av klimaet [...]. (om klimae)
IX	* Det er en plass det som er dekorert i juletema. (dekorert med)
	* Amerikan-Indianere er ikke so glad med [...]. (glad i)
	* Alle komme hjem å møte [...] og å spise [...]. (hjem for å møte, og for å spise)
	* Det var i museum av Universitetet i Tartu. (på <i>museet</i> til Universitetet)
X	* [...] og ringte ambulanse . (ringte etter <i>ambulansen</i>)
	* Jeg kom til Tartu å lære på universitetet. (for å <i>studere</i>)
	* [...] og i fritida går hun svømming . (går på svømming)
	* Han vil jobbe arkitekt , [...] før han flyttet i Norge. (som arkitet, til Norge)
XI	* [...] fordi jeg har ikke tid for denne. (til dette)
	* Jeg trener ikke, men jeg ser hva spiser jeg. (ser på hva)
XIII	* [...] jeg har plass til å invitere vennene mine til besøk. (på besøk)
	* [...] fargen til golvet i stua, [...] og designen til lamper. (fargen på) + (designen på)
	* [...] men det kommer av om hva slags jobb jeg skal ha. (det kommer an)
	* Hvordan jeg vil gjerne bo egentlig kommer av hva jeg gjør. (kommer egentlig an)
	* [...] jeg mener bestemora mi hver gang jeg ser dette bildet. (ser på dette bildet)
XIV	* Jeg hører veldig mye musikk [...]. (hører veldig mye på musikk)
	* Han er ferdig å dra lang vei til å besøke meg [...]. (<i>villig</i> til å dra lang vei for å besøke)
	* [...] der brudeparet måtte svare spørsmål om hverandre. (svare på spørsmål)
	* [...] dro til ei hytta i Ristna til å hvile noe dager [...]. (for å hvile)
	* Hun har arbeidet bokholderen ganske lenge [...]. (arbeidet som <i>bohkolder</i>)
	* Brudepar inviterer alle familien og gode venner. (inviterer alle i familien)
XV	* Der sjekker jeg billetter og jeg tar gjesters klærne . (<i>tok</i> imot)
	* [...] bestemmer om hvilke bøkene skal bli publisert. (bestemmer hvilke)
	* [...] jeg likte å fortelle om historia byen . (historia på/av byen)
	* Jeg skriver til å søke stillingen av vikar-hjelpepleier [...]. (for å søke, som vikar-hjelpepleier)
	* Og etterpå gjøre jobben som er binde med norsk språk. (som er binde til norsk språk)
XVI	* Jeg skrev avhandlingen min av det som unge estere [...]. (om det som)
	* For eksempel, min fysikklærer aldri undervist oss noe [...]. (<i>underviste</i> [...] aldri oss i noe)

	Tid
V	* [...]har jeg forelesninger ettermiddag også. (på ettermiddag)
	* [...] hva gjør jeg omtrent en time. (omtrent i en time)
	* Jeg studerer cirka sju timer i dagen. (i cirka sju timer om dagen)
VI	* På sommerferien gikk jeg til en konsert [...]. (I sommerfrien)
	* [...] var jeg i Peterburg cirka to uker. (i cirka to uker)
VIII	* [...] fordi bursdagen min er i sommer. (er om sommeren)
	* Men det er varm i sommer [...]. (om <i>sommeren</i>)
	* Dessuten er min bursdag i høst! (om <i>høsten</i>)
	* Fordi jeg har bursdagen i sommer. (om <i>sommeren</i>)
IX	* [...], de spiser alt i kveld [...]. (spiser alt på <i>kvelden</i>)
	* Etter det sluttet, begynte [...]. (Etter at det)
	* Det feires på femtende dagen i den første [...]. (feires femtende dagen)
	* Det er ferier i fjerde torsdag i November. (feires fjerde torsdag)
X	* Bestemora mi døde tre år siden [...]. (for tre år siden)
	* Jeg har skrev en fin lyrikk bare to år [...]. (i bare to år)
	* Jeg vil studere i Norge som jeg skal avslutte [...]. (i Norge etter at)
XI	* Vanligvis jeg har tid for dem i helgen. (om <i>helga</i>)
XIV	* I midnatt serverte kake. (Ved midnatt)
	* Han har bor sammen med faren min omtrent tjue år. (faren min i omtrent tjue år)
	* I neste år hun vil gå på skolen. (Neste år)
	* Festen varer mange timer og alle har gode tide. (varer i mange timer)
XV	* Jeg skal avslutte universitet i ett og et halvt år. (om ett og et halvt år)
	* Jeg har vært en kurér og bilfører for to år i sommeren. (om sommeren)
	* Jeg jobbet der tre sommer. (i tre <i>somrer</i>)
	* På en sommer jobbet jeg som hjelpemann [...]. (En sommer jobbet jeg)
	* Kanskje i 5 eller 10 år. (om 5 eller 10 år)
	* Det var 5 år siden og jeg fortsatt jobber der. (Det var for 5 år siden)
XVI	* Videgående skole vart tre år . (<i>varer</i> i tre år) +
	* Det vart tre år. (Det <i>varte</i> i tre år)
	* Etter det studerte jeg møblerestaurering omkring ett år. (i omkring ett år)

	Sted
II	* Han jobber i et verksted (på et verksted)
	* Han arbeider i verksted (på et verksted)
	* Han arbeider verksted. (arbeider på et verksted)
	* Det er en bord i verksted også (på verkstedet)
III	* Hun jobber i en tannlegekontor (på et tannlegekontor)
VI	* [...] og også dro jeg på musikkfestival på Viljandi. (i Viljandi)
	* På sommerferien gikk jeg til en konsert [...]. (på en konsert)
	* [...] reiste i Litauen [...]. (reiste til Litauen)
	* I ferien jobbet jeg i en museum. (på et museum)
	* Vi gikk på tur rundt Tallinn [...]. (rundt i Tallinn)
	* Ofte gikk jeg en tur på byen [...]. (en tur i byen)
	* Jeg gikk i Aleksandra teateret. (gikk på)
VII	* Jeg kjøper klær fra butikken. (i butikken)
	* Jeg kjøper klær i kjøpesenter [...]. (på kjøpesenter)
	* Jeg kjøper klær i kjøpesenteret [...]. (på kjøpesenteret)
VIII	* Klimaet på Estland er interessant. (Klimaet i Estland)
	* [...] fordi sjøen blir kald mer langsomt enn landet. (enn på landet)
	* [...] og det er så fint i ute. (så fint ute)
IX	* [...] er det fyverkeri på mange steder. (mange steder)
	* Vi gikk til samme klasse [...]. (gikk i samme klasse)
	* [...] franskmenn kom i Nord-Amerika. (kom til Nord-Amerika)
	* [...] med alle som studerte eller jobbet i bibelskolen [...]. (på bibelskolen)
	* På vinduet henger også ei julestjerne. (i vinduet)
	* [...] har studert skandinaviske språk i Tartu universitetet. (ved Tartu)
	* En julestjerne henger foran vinduet. (henger i vinduet)
	* I et bord er et juletre [...]. (På et bord)
	* I 21. Oktober var jeg i Skandinavistika 25 fest. (på <i>Skandinavistikas</i>)
	* Det var i museum av Universitetet i Tartu. (på <i>museet</i> til Universitetet)
	* [...] fordi vi studerer i skandinavistikas avdelinga. (studerer på)
	* Det er stor gul stjerna på vinduet. (i vinduet)
X	* Jessica skal begynne skolen snart. (begynne på skolen)
	* Jeg begynte barnehage når jeg var 2 år gammel i Tartu. (i <i>barnehagen</i>)
	* Det er min først år i universitet. (på <i>universitetet</i>)
	* [...] jobber i et sykehjem og [...] jobber i et lager. (på et sykehjem, på et lager)
	* [...] og spiller i sammen fotballaget. (spiller på samme)
	* Vi bor i studenthjem og alt går bra. (bor på studenthjem)
	* Folk er veldig vennlige og hjelpsomme i universitetet. (på universitetet)
	* Han vil jobbe arkitekt , [...] før han flyttet i Norge. (som arkitekt, til Norge)
	* Då flyttet jeg i Laeva [...]. (til Laeva)

	* [...] kom endelig Michelle og bama våre i Norge. (til Norge)
	* De flyttet en leilighet . (flyttet til en leilighet)
	* Jeg flyttet i Tallinn i 2000. (til Tallinn)
	* Jeg flyttet i Tartu i år. (flyttet til Tartu)
	* Jeg studerer norsk i universitet. (på universitet)
XII	* Jeg likte best et lite sted nærheten Ålesund [...]. (i nærheten av Ålesund)
	* Først var jeg i Oslo og så flykte jeg i Haugesund. (<i>dro</i> jeg til Haugesund)
	* Haugesund ligger på Rogaland. (ligger i Rogaland)
	* Etterpå dra jeg i Bømlo. (til Bømlo)
	* Jeg har lyst til å dra Oslo , [...]. (til å dra til Oslo)
	* Jeg vil dra i Nord-Norge, kanskje [...] på Svalbard. (til Nord-Norge, til Svalbard)
	* Også har jeg kjøre gjennom i Gol, i Lærdal, i Eidfjord [...]. (Gol, Lærdal, Eidfjord)
	* Nå har jeg lyst til å dra i Nord-Norge [...]. (dra til Nord-Norge)
	* Jeg reiste der [...]. (reiste dit)
	* [...] vi dro ikke i Oslo, i alle fall. (dro ikke til Oslo)
	* Så, jeg er lyst til å dra i Oslo. (å dra til Oslo)
	* [...] går mer nord, kanskje Tromsø og Nordkapp. (kanskje til Tromsø og)
	* Athen er hovedstaden i der. (er hovedstaden der) ???
	* De bruker euro, som Estland og andre EU land . (som i Estland og i andre EU land)
XIII	* Det ligger nærheten Ålesund. (ligger i nærheten av Ålesund)
	* [...] bor jeg i hybel i Tartu. (bor jeg på <i>en</i> hybel i Tartu)
	* [...] i andre etasje i ei boligblokk på Uus gata. (i Uus gate)
	* Jeg bor i Tartu i en hybel. (på en hybel)
XIV	* Jeg studerer norsk i universitet. (på <i>universitetet</i>)
	* [...] men han liker sitter i datamaskinen. (<i>å sitte</i> foran datamaskinen)
	* Bryllupet var holdt Haapsalu promenaden. (<i>ble</i> holdt på Haapsalu <i>promenad</i>)
	* Jeg har vært bare et bryllup. (bare i et bryllup)
XV	* Jeg har lyst til å jobbe i restaurant Matkroken. (jobbe på restaurant) +
	* I morgen skal jeg gå på kirka [...]. (gå i kirka)
	* [...] om jeg skal gjøre det i Estland eller på utlandet. (i utlandet)
	* Jeg har studert sosialomsorg og jobbet i et sykehjem i Stavanger i tre år. (på et sykehjem)
	* [...] der jeg var en frivillig sykepleier i et sykehus i Somalia. (på et sykehus)
	* Jeg er ikke sikker at jeg kan jobbe i en sted [...]. (jobbe på <i>et</i> sted)
	* Jeg har tatt flere psykologikurs i universitet. (på <i>universitetet</i>)
	* Min første jobben var i et hotell. (på et hotell)
XVI	* Jeg begynte på bamehage når jeg var 2 år gammel. (begynte i bamehage)
	* Da jeg var tre år gammel, gikk jeg på bamehagen. (i bamehagen)
	* Jeg gikk første trinnet da jeg var sju år gammel. (i første trinnet)
	* Etterpå ni trinnet gikk jeg vidergående skole. (gikk jeg på videregående skole)
	* Nå studere jeg i universitet. (Nå <i>studerer</i> jeg på <i>universitetet</i>)
	* Jeg fortsatte opplæringen i Tartu universitet [...]. (på Tartu universitetet)
	* I Norge, bam begynner skolen hvis de er 6 år gammel. (I Norge <i>begynner</i> bam på skolen)
	* Da flyttet jeg i Tallinn og begynte Tallinns 21. Skolen. (til Tallinn, begynte på)
	* Etter gymnas begynte jeg Tallinns Universitet. (begynte jeg på)
	* Nå studerer jeg skandinavistik og norsk i Tartu Universitet. (på Tartu Universitetet)

Tillegg 5: Personlige pronomener og possessiver

	Possessiver
V	* [...] min mor eller jeg eller min søster (mi mor, mi søster)
VII	* Jag kjøper min klær i klærbutikk. (mine klær)
IX	* Alle komme hjem å møte familien deres [...]. (familien sin)
X	* Han savnet kona hans og barna deres . (kona si og barna sine)
	* Paul og familien sin har leilighet [...]. (familien hans)
	* Paul og kona si går på norskkurs. (kona hans)
	* Paul er arkitekt, kona si var sykepleier i Kongo. (kona hans)
	* [...] kom endelig Michelle og barna våre i Norge. (barna hennes)
XIII	* Rommet min har hvite vegger [...]. (Rommet mitt) +
	* Men likevel liker jeg best bor i huset [...]. (liker jeg best å bo i huset mitt)
	* I soveromen vår er det to senger, [...]. (soverommet vårt)
XIV	* Meg yndlin forfatter er Remarque. (Min yndlingsforfatter)

	Refleksive pronomen
V	* Jeg legger seg [...]. (jeg legger meg)
	* [...] børste seg håret, sminke seg og da går jeg på skolen. (børster håret)
	* [...] børste seg håret, sminke seg og da går jeg på skolen. (sminke meg)
	* Da slår jeg av lyset og legger seg . (legger meg)
VIII	* [...] leser ei bok og koser seg . (kose meg)
	* og anbefaler å kle ham godt , [...]. (anbefaler ham å kle seg godt)
	* [...] og hun inviterer Nils med henne . (Nils med seg)
X	* Pauls familie liker her og derfor er Paul veldig glad. (liker seg her)
XI	* Jeg liker å bevege seg , [...]. (bevege meg)
	* [...], men jeg føler seg ikke godt når jeg [...]. (føler meg)
XVI	* Allikevel jeg virkelig likte det der [...]. (Allikevel likte jeg meg der)

	Feil kjønn
II	* hun er mekaniker (han)
III	* Han er 31 år (hun er)
	* [...] og nå lærer hun mye (han)
X	* Derfor var hun [...]. (var han)
XIV	* Han har bor [...]. (Hun har)

	Objektsform
VIII	* og anbefaler å kle ham godt , [...]. (anbefaler ham å kle seg godt)
	* Jeg elsker de veldig mye. (elsker dem)
XI	* [...] fordi jeg har ikke tid for denne . (til dette)

Tillegg 6: Bindeord

	Feil subjunksjon
II	* [...] to mekanikere, hvem jobber mye (som jobber)
VI	* [...] til å se leiligheten hvor jeg bor nå. (for å se, der jeg bor)
VII	* Jeg liker klær det er komfortabel. (klær som er)
VIII	* [...] fordi så det er varmt. (fordi da er det)
	* [...] i Irak og Somalia hvor Haifa og Safer kommer fra. (der)
IX	* Det er en plass det som er dekorert i juletema. (plass som er dekorert)
X	* Jeg begynte barnehage når jeg var 2 år gammel i Tartu. (da jeg var) + + +
	* Men når jeg sluttet skolen, måtte jeg bestemme [...]. (da jeg sluttet)
	* Når jeg var i Latvia, [...]. (Da jeg var)
	* Når jeg kom tilbake fra Albania og Latvia, [...]. (Da jeg kom)
	* De har en nabo Gaute, hvem er alenepappa [...]. (som er alenepappa)
	* Paul snakket med Monica at han var flyktning [...]. (om at han var)
XII	* Selv når regnet det nesten hver dag jeg var i Norge [...]. (hver dag, da jeg var)
	* Også tror jeg der er veldig vill nature [...]. (<i>Jeg tror også</i> at der er)
XIII	* Da jeg har gjester, er det veldig hyggelig [...]. (Når jeg har gjester)
	* [...], når jeg har mye tid å føle meg god og å slappe av. (da <i>har</i> jeg)
XIV	* Hun var gravid når de giftet seg. (da de giftet seg)
	* [...] besøke meg da jeg er borte fra hjem. (når jeg er borte)
	* Dette var også første tid, hvis jeg fikk betalt for å spille fiolin. (da jeg fikk betalt)
XV	* Der hadde jeg lang tekst, hva jeg måtte lese for passasjerer. (<i>en</i> lang tekst, som jeg)
	* Jeg tror at jeg kan være lykkelig, hvis jeg gjør som jeg elsker å gjøre. (det jeg elsker)
	* En jobb som føler ikke like jobb. (som <i>føles</i> ikke som jobb)
	* Kanskje jobb som det er mulig å reise mye. (jobb der det er mulig å)
XVI	* Jeg begynte på barnehage når jeg var 2 år gammel. (da jeg var) + + +
	* [...] skoler man elevene føler seg ganske god. (skoler der elever føler seg?)
	* [...] når jeg kan begynne å jobbe og reise til Italia og Spania. (da <i>kan</i> jeg begynne å)
	* I Norge, barn begynner skolen hvis de er 6 år gammel. (når de er)
	Feil konjunksjon
V	* Da dusjer jeg. (så dusjer jeg)
	* [...] og da går jeg på skolen. (og så går jeg)
	* [...] og da går jeg hjem. (så går jeg)
	* Da slår jeg av lyset [...]. (Så slår jeg av)
	* Nå har jeg det travelt. (Så har jeg)
VIII	* [...] og da komme hjem, drikke varm te [...]. (og så komme)
XVI	* Da gikk jeg på andre skolen [...]. (Så gikk jeg)
	* [...] slik at vi kunne ikke gjøre noe. (så vi <i>ikke</i> kunne gjøre noe)

	Mangler subjunksjon
VIII	* Det betyr der er mye regn [...]. (betyr at det er)
	* Bente spår Nils blir han med ut en tur [...]. (<i>spør</i> Nils om han blir)
	* Nils tenkte det er ikke flott dag. (Nils tenkte at det)
	* Også liker jeg lage snømann og se det snør. (se på når det snør)
XI	* [...] og jeg er ganske sikker det er ikke godt for meg. (sikker på at det er ikke)
XIII	* Jeg liker det hybelen er stor [...]. (Jeg liker det at hybelen er stor)
	* Foreldrene mine kjøpte også malerietsom jeg var liten. (<i>et maleri</i> da jeg var liten)
	* Der burde være [...] og et stor vindu så der er lys. (så at <i>det skulle være lyst</i>)
XV	* Noen ganger tenker jeg vil bli lærer [...]. (tenker jeg at jeg vil bli lærer)

Tillegg 7: Setninger

	Adverb på feil plass
II	* [...] og Illimar spiser pære også (også ei pære)
	* [...] og de ofte ser fotball på tv (ser ofte)
	* Roy ser fotball også (ser også fotball)
	* Også jobber de på et kontor (også på et kontor)
	* Ofte ser han fotball på tv (ser ofte fotball)
V	* Ofte liker jeg å spise kake [...] (jeg liker ofte å)
	* Av og til steker jeg egg også . (jeg også egg)
	* [...] har jeg forelesninger ettermiddag også . (forelesninger også)
	* Jeg liker ga på restaurant også . (Jeg liker også å gå)
	* Ofte leser jeg godt boka. (Jeg leser ofte)
	* Ofte lager jeg middag hjemme [...]. (Jeg lager ofte middag)
	* På kafe liker jeg spise suppe, [...] for eksempel . (spise for eksempel suppe [...].)
VI	* [...] og også dro jeg på musikkfestival på Viljandi. (jeg dro også)
	* Også jobbet jeg i to måneder [...]. (Jeg jobbet også)
	* Også jeg traff venner [...]. (Jeg traff også venner)
	* Også ryddet jeg museum en dag i uka. (Jeg ryddet også)
	* [...] og ofte spurte de spørsmål [...]. (og de spurte ofte spørsmål)
	* Men når der var ikke besøkender [...]. (det ikke var)
	* Også reiste jeg til Latvia. (Jeg reiste også til)
	* Også reiste jeg til Tartu [...]. (Jeg reiste også til Tartu)
	* Også hjalp jeg å lage middag [...]. (Jeg hjalp også)
	* Ofte gikk jeg en tur [...]. (Jeg gikk ofte en tur)
	* Jeg snakket med min familie også . (Jeg snakket også med min familie)
VII	* [...] også besøkte vennene, [...]. (besøkte også vennene)
	* Også liker jeg hvit. (Jeg liker også hvit)
	* Også spiser jeg mange grønnsaker. (Jeg spiser også)
	* [...] men jeg liker også å gå med skjorter [...] av og til . (men av og til liker jeg)
VIII	* Vinter er fryse vanligvis , vår er litt varm. (er vanligvis kald)
	* [...] hun sier at hun liker ikke vinteren. (at hun ikke liker)
	* Også liker jeg at det er mange friske frukter [...]. (Jeg liker også at)
	* I Irak får litt regn i perioden også . (litt regn også i)
	* Også liker jeg lage snømann [...]. (Jeg liker også å lage)
	* Jeg liker kaldt bedre enn varm også . (Jeg liker også kaldt)
	* [...], men Svein-Erik synes det er ikke er en god ide, [...]. (synes at det ikke er)
	* Nils tenkte det er ikke flott dag. (tenkte at det ikke er)
	* [...] fordi jeg liker snø mye . (jeg liker mye snø)
	* Også det er varme, [...]. (Det er også varmt)
X	* Familien min også bor i Tartu. (bor også i Tartu)
XI	* Også jeg prøver å spise sunt, for eksempel frukter. (Jeg prøver også)
	* Om vinteren noen ganger ski jeg også [...]. (<i>går jeg</i> noen ganger også <i>på</i> ski)
	* Jeg er syk sjelden . (Jeg er sjelden syk)
	* [...] fordi jeg er syk veldig ofte [...]. (jeg er veldig ofte syk)
	* Jeg er ikke syk ofte . (ikke ofte syk)
	* Desverre jeg går ikke på dansetrening, fordi jeg har ikke tid. (fordi jeg ikke har tid)

XII	* [...], jeg fremdeles likte det veldig mye. (<i>likte jeg</i> det fremdeles veldig mye)
	* Også tror jeg der er veldig vill nature [...]. (Jeg tror også)
	* Også ønsker jeg ser fjordene mer. (Jeg ønsker også å se)
XIII	* Det er seks rommet i huset og kjøkken også. (og også et kjøkken)
	* Andre rommet er fint også. (Andre rom er også fine)
	* Jeg liker at jeg har ute mye plass, [...]. (har mye plass ute)
	* Også liker jeg store rommet og mørkt møbler. (Jeg liker også)
	* Hybelen er litt kaldt også. (er også litt kald)
	* Jeg bor i enebolig som er ikke ferdig nå. (som ikke er ferdig)
	* [...], selv om jeg har ikke så mye tid til det. (Jeg ikke har)
	* Men møbler må være gode, så man må ikke reparere dem for ofte. (så at man ikke må)
	* Men jeg liker ikke at det er ikke noen personlige plass [...]. (at det ikke er noen)
	* Hvis jeg skal [...], der bør være også en peis [...]. (bør der også være)
XIV	* Vi ofte går på tur sammen med hundene. (Vi går ofte på tur)
	* Mora mi har vært ikke gift fordi hun tror ikke et [...]. (har ikke vært, hun ikke tror at)
XV	* Jeg også har jobbet på et kontor [...]. (Jeghar også jobbet)
	* Jeg også liker ta bilder av mennesker. (Jeg liker også å ta bilder)
	* Også forstår litt russisk. (Jeg forstår også)
	* Da det var ikke så mange besøkender [...]. (Da det ikke var så mange)
	* [...] jeg virkelig elsker å være en kokk. (Jeg elsker virkelig å være kokk)
	* Jeg også vil ha en familie min egen. (Jeg vil også ha)
	* Det var 5 år siden og jeg fortsatt jobber der. (og jeg jobber der fortsatt)
XVI	* [...] og jeg også går på norskkurs. (og jeg går også på)
	* [...] hvis familiene deres har ikke så mye penger [...]. (ikke har så mye)
	* [...] slik at vi kunne ikke gjøre noe. (så vi ikke kunne gjøre noe)
Andre feil i ordstilling	
V	* Vanligvis lager mat min mor eller [...]. (lager mi mor eller [...] mat)
IX	* Den stua ser ut veldig koselig. (Denne stua ser veldig koselig ut)

	Verb på feil plass
III	* Nå han bor i Vadsø. (Nå bor han)
	* [...], derfor han er flink i norsk. (derfor er han)
V	* Om kvelden jeg leser ei bok [...]. (leser jeg)
	* [...] men noen dager jeg orker ikke lager den [...]. (orker jeg ikke)
	* Noen ganger jeg har ikke tid [...]. (har jeg ikke tid)
	* Før pusser jeg tennene, [...]. (Før jeg pusser tennene)
	* Dette lager jeg lunsj, men spiser jeg lunsj [...]. (men jeg spiser)
	* [...] og må jeg begynne gjøre lekser. (og jeg må begynne)
	* [...] fordi må jeg ikke lager mat. (fordi jeg må)
	* [...] jeg leste bøker. (leste jeg bøker)
VI	* På den første dagen været var vakkert. (dagen var været)
VII	* Likevel jeg liker sjokolade [...]. (Likevel liker jeg)
VIII	* [...] og dessuten han må skifte dekk på bilen. (og dessuten må han)
	* Om sommeren det er ikke så varm, [...]. (sommeren er det)
	* [...], men man går likevel på stranda. (man likevel går på)
	* Om vinteren det er ganske kaldt [...]. (Om vinteren er det)
	* [...] fordi så det er varmt. (fordi <i>da</i> er det)
	* Når det har lenge vært veldig kaldt, det blir tykk is over sjøen [...]. (blir det)
	* Når det regner eller er bare surt, jeg liker å gå på tur [...]. (liker jeg å gå)
	* Kanskje det tordner og lyner. (Kanskje tordner det)
	* Noen vinteren det snør [...]. (Noen <i>vintrer</i> snør det)
	* I Polen det er ofte kald vind og regn [...]. (I Polen er det ofte)
IX	* Taksgigsedag er en stor helligdag som feirer man i USA [...]. (som man ferer)
	* Under hylla står på et bord fire lys som er lilla. (Under hylla på et bord) v2 skrekk
	* [...] og snart himmelen er fylt med vakre lanterner. (snart er himmelen)
X	* [...] måtte jeg bestemme hva skal jeg gjøre etterpå. (hva jeg <i>skulle</i> gjøre)
	* Når jeg var i Latvia, jeg merket at jeg begynte [...]. (Latvia, merket jeg at)
	* En tid da Gaute falt [...], Michelle gikk raskt for å hjelpe ham [...]. (gikk Michelle)
	* Selvfølgelig fortsatt jeg savner familien min [...]. (Selvfølgelig savner jeg fortsatt)
	* [...] selv om jeg har likevel depresjonen [...]. (jeg likevel har)
XI	* Når det er kaldt ute jeg har varme klær [...]. (har jeg)
	* For å holde meg i form jeg trener og spiser sunt. (trener jeg)
	* Om vinteren jeg kan ikke sykle [...]. (Om vinteren kan jeg)
	* Derfor jeg jogger om vinteren og sykle om sommeren. (Derfor jogger jeg)
	* Om vinteren noen ganger ski jeg også [...]. (Om vinteren <i>går jeg noen ganger</i>)
	* Vanligvis jeg har tid for dem i helgen. (Vanligvis har jeg)
	* Desverre jeg går ikke på dansetrening, fordi jeg har ikke tid. (Desverre går jeg)
	* Når jeg er syk jeg prøver hvile mye og drikker te. (Når jeg er syk, prøver jeg)
	* Jeg trener ikke, men jeg ser hva spiser jeg. (ser på hva jeg spiser)
XII	* For eksempel det ligger amfiteatre [...]. (For eksempel ligger det)
	* Selv når regnet det nesten hver dag [...]. (Selv <i>om</i> det regnet)
	* Selv når regnet det [...], jeg fremdeles likte det veldig mye. (likte jeg det fremdeles)
	* Jeg tror at her ikke er fjell og fjord og nordlys. (at her er <i>det</i> ikke)
	* I Hellas de snakker gresk. (I Hellas snakker de <i>(man)</i> gresk)
	* Av det 10 millioner, 3 millioner bor i Athen. (millionene, bor 3 millioner i Athen)

XIII	* Siden jeg leier den fra en bekjent, jeg betaler ikke veldig mye. (betaer jeg ikke)
	* Men hvis jeg [...], jeg ville gjerne bo på landet. (vil jeg gjerne)
	* Hvordan jeg vil gjerne bo egentlig kommer av hva jeg gjør. (kommer egentlig <i>an</i>)
	* Men hvis jeg hadde barn, jeg ville at de kan vokse opp på landet [...]. (ville jeg at)
	* Men ellers jeg liker hybelen min. (Men ellers liker jeg)
	* Hvis jeg skal [...], der bør være også en peis [...]. (bør der <i>også</i> være)
	* [...] dessverre det er litt langt borte fra Tartu. (dessverre er det litt langt)
	* Da [...] giftet seg, arbeidskamerat gav til henne [...]. (ga <i>en</i> arbeidskamerat)
	* På bildet det er naturen, hovedsaklig skogen. (På bildet er det)
	* [...], når jeg har mye tid å føle meg god og å slappe av. (<i>da</i> har jeg)
	* [...] men egentlig det er ikke eventuell. (men egentlig er det ikke <i>mulig</i>)
	* Heldigvis de reparerer det. (reparerer <i>man</i> det)
XIV	* [...] men jeg ikke husker navnet på havna. (husker ikke)
	* Siden det var [...], de spilte noe låter i løpet avmiddagen. (spilte de)
	* [...], hvor var jeg i fjore sommer. (hvor jeg var)
	* [...] og da de gikk til en turisme bondegård. (og da gikk de)
	* I neste år hun vil gå på skolen. (Neste år skal hun <i>på skolen</i>)
	* Vanligvis brud bruker hvit brudekjole [...]. (Vanligvis har <i>bruden</i>)
XV	* Jeg også har vart fotograf på forskjellige arrangement. (Jeg har også <i>vært</i>)
	* Men jeg vet ikke hvilken studieplan vil jeg velge [...]. (hvilken studieplan jeg vil velge)
	* Nå min planen for framtida er å avslutte Tartu Universitet. (Nå er min <i>plan</i>)
XVI	* I Estland barna begynne på grunnskolen [...]. (I Estland <i>begynner</i> barna på)
	* [...] og hvordan burde det skje. (hvordan det burde skje)
	* For eksempel, min fysikklærer aldri undervist [...]. (For eksempel underviste min)
	* Allikevel jeg virkelig likte det der [...]. (Allikevel likte jeg)
	* [...] og lærere sannsynligvis hatet oss [...]. (og lærere hatet oss sannsynligvis)
	* [...] derfor elevene bor ikke på lannet, isteden de vil bo i byen. (derfor bor, isteden vil de)
	* [...] derfor vi har mye skolelysene [...]. (derfor har vi)
	* Vanligvis elevene som jobber mye kan tjene bedre enn [...]. (Vanligvis kan elevene som)
	* [...] når jeg kan begynne å jobbe og reise til Italia og Spania. (<i>da</i> kan jeg begynne å)
	* I Norge, barn begynner skolen hvis de er 6 år gammel. (I Norge begynner barn skolen)
	* Fra første til sjuende klasse de går på barnetrinnet. (klasse går de på) +
	* På skolen barn studerer norsk [...]. (På skolen studerer barn)

	Mangler subjekt
II	* I verksted er også en tv (er det også)
	* På bildet på kalender er ei dame (er det ei dame)
	* På bordet er en avis [...]. (er det en avis)
V	* [...], tar på meg pyjamas og låser døra. (tar jeg på meg)
	* Før gå til sengs [...]. (Før jeg går)
VI	* [...], reiste i Litauen [...]. (jeg reiste)
	* [...] og hjalp ei jente i rullestol. (og jeg hjalp)
	* Men når der var ikke besøkender [...]. (når det)
	* De var hyggelig å se dem. (Det var)
VII	* I Irak har litt regn også [...]. (I Irak har de litt regn)
	* Om sommeren er der moderat varme [...]. (er det)
	* Ofte blåser lett bris [...]. (Ofte blåser det)
	* [...] at der kommer mye regn [...]. (der kommer det)
	* [...] noen ganger kommer masse snø. (kommer det)
	* I Polen er ganske lang vinter. (er det ganske)
	* [...], men noen vinteren regner det og der er ikke snø. (det er ikke snø)
	* Om våren er vanligvis ruskevær. (er det vanligvis)
	* Om vinteren er jul, [...]. (Om vinteren er det jul)
	* Her reigner mye [...]. (<i>regner</i> det mye)
	* [...], men her er snø og ganske kaldt om vinteren [...]. (er det snø)
	* Nå er her høsten. (Nå er det <i>høst</i>)
VIII	* De er sommerblomster og trærne er grønne. (Det er)
	* Et stykke borte står en mann og spiller fiolin. (borte står det en mann)
	* På en av bordene står et lite juletree. (står det et lite <i>juletre</i>)
	* Ved hylla er det vindu . (er det et vindu)
	* I et bord er et juletre [...]. (er det et juletre)
	* På julebordet er en stor bolle [...]. (er det en)
	* På toppen av julebordet er ei bukhylla [...]. (er det ei)
	* Der er fire lys på et bord. (Der er det)
IX	* De er sommerblomster og trærne er grønne. (Det er)
	* Et stykke borte står en mann og spiller fiolin. (borte står det en mann)
	* På en av bordene står et lite juletree. (står det et lite <i>juletre</i>)
	* Ved hylla er det vindu . (er det et vindu)
	* I et bord er et juletre [...]. (er det et juletre)
	* På julebordet er en stor bolle [...]. (er det en)
	* På toppen av julebordet er ei bukhylla [...]. (er det ei)
	* Der er fire lys på et bord. (Der er det)
X	* Det gjør å være her mye mer behagelig. (Det gjør det å være her mye mer behagelig.)
	* [...], men kommer hjem minst to ganger i måneden hjelper mye. (men det at jeg kommer)
XI	* Når jag er syk jeg prøver hvile mye og drikker te. (jeg drikker)
	* [...] fordi har ikke interesse for det. (fordi jeg har ikke)
	* Vanligvis jeg har tid for dem i helgen. (tid for det)
	* jeg liker deg mange bedre enn potetguller eller karameller. (jeg liker det) <i>vb typo?</i>
XII	* Ved kysten ligger pene strander. (ligger det pene strander)
	* Også tror jeg der er veldig vill nature [...]. (Jeg tror også at det er veldig vill natur der) ??
	* [...] og bor over 32 000 mennesker. (og <i>der bor</i> det over)
	* Jeg tror at her ikke er fjell og fjord og nordlys. (at <i>her er</i> det ikke)
XIV	* I midnatt serverte kake . (serverte man kake)
XV	* I slotten er hotell og restaurant . (det hotell og restaurant)
	* Også forstår litt russisk. (Jeg forstår <i>også</i>)
XVI	* I Estland er mange vidergående skole og yrkerskole. (I Estland er det mange)
	* Den var ei ganske gøy tid, [...]. (Det var)
	* De var tre år [...]. (Det varer i tre år)

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Betti Marie Peterson,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose
Problematiske sider ved innlæring av norsk for estiske studenter,

mille juhendajad on Antonina Kostina ja Øyvind Rangøy,

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi
DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele
kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi
DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab
autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab
luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse
lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi
ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Betti Marie Peterson

24.01.2020

